

HANDREIKING

VAN AFVALSTOF NAAR KUNSTSTOF

**HANDREIKING SORTEREN EN VERMARKTEN
KUNSTSTOFVERPAKKINGSMATERIAAL**

NVRD

KONINKLIJKE VERENIGING VOOR
AFVAL- EN REINIGINGSMANAGEMENT

HANDREIKING

VAN AFVALSTOF NAAR KUNSTSTOF

**HANDREIKING SORTEREN EN VERMARKTEN
KUNSTSTOFVERPAKKINGSMATERIAAL**

KONINKLIJKE VERENIGING VOOR
AFVAL- EN REINIGINGSMANAGEMENT

mei 2014

INHOUDSOPGAVE

VAN AFVALSTOF NAAR KUNSTSTOF	4
1. WAAROM EEN HANDREIKING?	5
2. UITGANGSPUNTEN	7
3. DE MARKT	10
4. AFWEGINGEN EN KEUZES VOORAF	12
5. MARKTBENADERING	17
6. INHOUD VAN DE OPDRACHT	18
7. BEOORDELING EN GUNNING	23
8. SAMENVATTING	26
STROOMSCHEMA HOOFDRROUTE	27
BIJLAGE 1. ENKELE MARKTPARTIJEN	28
BIJLAGE 2. VOORBEELD MODELOVEREENKOMST	29

VAN AFVALSTOF NAAR KUNSTSTOF

Deze handreiking van de NVRD leidt u door de onderwerpen, afwegingen en keuzes voor het sorteren en vermarkten van kunststofverpakkingsmateriaal. De handreiking is een hulpmiddel dat gemeenten kunnen gebruiken om - in overleg en afstemming met de gemeentelijke inkoopadviseur - te bepalen hoe gemeenten de markt voor sorteren en vermarkten van kunststofverpakkingsmateriaal willen benaderen.

AANLEIDING

De gemeente krijgt per 1 januari 2015 de verantwoordelijkheid voor sorteren en vermarkten van deze materiaalstroom. De basis daarvoor is de Raamovereenkomst verpakkingen uit 2012 die is gesloten door de producentenorganisaties, het rijk en de VNG. De ambitie van de Raamovereenkomst is om het hergebruik van kunststofverpakkingsmateriaal te laten groeien tot 52 % in 2017.

WAT BIEDT DE HANDREIKING?

Deze handreiking geeft in de **paragrafen 1 tot en met 5** antwoorden op de volgende vragen:

1. Waarom een handreiking en voor wie is deze bedoeld?
2. Op welke wijze kunnen gemeenten per 1 januari 2015 invulling geven aan hun verantwoordelijkheid voor de sortering van kunststof verpakkingen?
3. Bij welke partijen kunnen gemeenten het materiaal (onder meer) laten sorteren en vermarkten?
4. Welke afwegingen kunnen gemeenten maken om op een doelgerichte manier invulling te geven aan deze verantwoordelijkheid?
5. Relevante vragen en aandachtspunten hierbij zijn:
 - De termijn van de overeenkomst.
 - Alleen sorteren of ook vermarkten?
 - In- of exclusief overslag en transport?
 - Zelfstandig of in samenwerking met andere gemeenten?

- Alleen kunststofverpakkingsmateriaal of ook drankkartons en blik?
6. Op welke wijze kan de gemeente de markt opgaan? Aanbesteden of niet en indien aanbesteden: op welke wijze dan?

De handreiking biedt aanknopingspunten voor gemeenten om na te gaan welke van deze vragen nog beantwoord moet worden en hoe daarop een passend antwoord te formuleren. Als eenmaal scherp is wel de markt benaderd kan worden, dan biedt deze handreiking vervolgens vanaf **paragraaf 6** concrete informatie over de inhoud van de uitvraag.

Paragraaf 7 bevat informatie voor het programma van eisen voor de marktbenadering in de vorm van voorbeeldteksten die gebruikt kunnen worden bij de formulering van de eigen uitvraag. Als bijlage bij deze handreiking is een modelovereenkomst gevoegd, die gebruikt kan worden voor het opstellen van de eigen overeenkomst met een marktpartij.

1. WAAROM EEN HANDREIKING?

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft met het ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M) en vertegenwoordigende organisaties van het verpakken- de bedrijfsleven een Raamovereenkomst gesloten voor verpakkingen voor de jaren 2013-2022. De overeenkomst heeft als ambitie om de hergebruikpercentages van kunststofverpakkingen in Nederland sterk te laten toenemen. De overeenkomst regelt een vergoedingensysteem voor gemeenten voor inzameling en het (laten) sorteren en vermarkten van kunststofverpakkingsmateriaal. Per 1 januari 2015 worden de gemeenten als ketenregisseur verantwoordelijk voor het sorteren van het kunststofverpakkingsmateriaal. Naar keuze kunnen gemeenten ook de vermarkting van het gesorteerde materiaal op zich nemen.

Voor wie is de handreiking bedoeld?

Een groot aantal gemeenten heeft zich in diverse samenwerkingsverbanden gegroepeerd om gezamenlijk de markt te benaderen om de afvalstroom verpakkingsmateriaal te laten sorteren en vermarkten. Sinds eind 2013 / begin 2014 loopt (de voorbereiding van) een aantal aanbestedingsprocedures. Een analyse van de NVRD wijst uit dat er op dit moment tussen de 100 en 150 gemeenten in Nederland zijn die niet door deze initiatieven gedekt worden en die mogelijk nog geen keuze hebben gemaakt over de wijze waarop zij invulling willen geven aan de verantwoordelijkheid voor sorteren en vermarkten van het kunststofverpakkingsmateriaal. Om de gemeenten die nu nog niet deelnemen in een van de samenwerkingsverbanden en die nog geen (voorbereidingen voor een) aanbestedingsprocedure zijn gestart te bedienen, heeft de NVRD deze handreiking opgesteld.

Doel van de handreiking voor de gemeente

Doel van de handreiking is om de onderwerpen en (basis) informatie aan te reiken die nodig zijn om invulling te geven aan de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor sorteren en vermarkten van kunststofverpakkingsmateriaal. Concreet betekent dit dat gemeenten met dit document voor hun situatie vorm kunnen geven aan de marktbenadering (onderhands of via aanbesteden¹) voor het sorteren en vermarkten van kunststofverpakkingsmateriaal. De NVRD wil met deze handreiking gemeenten helpen om tijdig vóór 1 januari 2015 te kunnen voldoen aan de afspraken in de Raamovereenkomst.

Verantwoording

Deze handreiking is door KplusV opgesteld in opdracht van de NVRD. Bij de uitwerking is gebruik gemaakt van de expertise van een begeleidingsgroep met daarin vertegenwoordigers vanuit organisaties die de aanbesteding van de sortering voor een samenwerkingsverband van gemeenten al geheel of vergaand hebben georganiseerd. Deze samenwerkingsverbanden hebben een verschillende uitgangspositie en benaderen de markt daardoor ieder op een iets andere wijze. In diverse tekstkaders zijn voorbeelden vanuit die samenwerkingsverbanden weergegeven.

¹ In hoofdstuk 5 wordt hier uitgebreider op ingegaan.

Leeswijzer

Paragraaf 2	<i>Uitgangspunten voor de handreiking</i>
Paragraaf 3	<i>Partijen op de markt</i>
Paragraaf 4	<i>Keuzes en overwegingen vooraf</i>
Paragraaf 5	<i>Marktbenadering: onderhands gunnen of aanbesteden</i>
Paragraaf 6	<i>Inhoud van de uitvraag</i>
Paragraaf 7	<i>Programma van eisen en beoordelingsmethodiek</i>
Bijlagen	<i>Modelovereenkomst</i>

Disclaimer

Deze handreiking is samengesteld op basis van actuele wet- en regelgeving en met inbreng van actuele kennis en ervaring van diverse partijen. De handreiking is niet volledig en uitputtend. Het geeft gemeenten een handreiking hoe om te gaan met de nieuwe verantwoordelijkheden in de kunststofketen. De tekst is zorgvuldig samengesteld. Aan deze tekst kunnen geen rechten worden ontleend. De opstellers - NVRD en KplusV organisatieadvies - aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden, onvolledigheden en/of onjuist gebruik van de geboden informatie, evenmin kunnen aan de inhoud van dit document (inclusief bijlagen) rechten worden ontleend.

2. UITGANGSPUNTEN

Dit hoofdstuk gaat in op de uitgangspunten die voor deze handreiking gelden.

HANDREIKING MET 'HOOFDRROUTE'

In deze handreiking schetsen wij een hoofdroute (deze in de Samenvatting ook grafisch weergeven). Wij geven daarbij de afwegingen die gemaakt kunnen worden om deze route te volgen of er van af te wijken.

Op de hoofdroute gaan we uit van **bronscheidende gemeenten**. Nascheidende gemeenten hebben namelijk ook in de huidige situatie al te maken met (uit)sorteren en vermarkten van het kunststof verpakkingsmateriaal.

Voorts richten we ons op de hoofdroute op **gescheiden ingezameld kunststof** verpakkingsmateriaal. Er zijn gemeenten die ook drankkartons en metalen (of: blik) gescheiden (gaan) inzamelen. Anderen doen dat gecombineerd met het kunststof verpakkingsmateriaal. Apart ingezamelde stromen worden apart aangeboden aan sorteerdere en verwerkers. Voor kunststof dat gemengd met drankkartons en metalen (of: blik) wordt ingezameld dienen aparte afspraken gemaakt te worden met de sorteerder. Deze handreiking bevat wel aanknopingspunten die daarbij van dienst kunnen zijn.

Hoofdroute

De handreiking richt zich op gemeenten die kunststof verpakkingsmateriaal brongescheiden en gescheiden van andere stromen inzamelen.²

AANSLUITING BIJ DE RAAMOVEREENKOMST EN NADERE UITWERKING DAARVAN

Op de materiaalstroom kunststofverpakkingen uit huishoudens is het principe van producentenverantwoordelijkheid van toepassing. Dit is een belangrijk uitgangspunt van deze handreiking. Dit houdt in dat gemeenten bij de invulling van hun rol als ketenregisseur geen of zo min mogelijk (aanvullende) financiële risico's nemen en dat de uitvoering van de activiteiten wordt gedekt uit de vergoedingen van het Afvalfonds. Concreet betekent dit dat afspraken die een gemeente maakt met derden voor het uitvoeren van (delen van) activiteiten in de kunststofketen, volledig moeten (blijven) aansluiten bij de afspraken van de Raamovereenkomst en alles dat daaruit voortvloeit.

De Raamovereenkomst 2012 is voor de jaren 2013 t/m 2022 gesloten. De Raamovereenkomst heeft als ambitie om via het opstellen en uitvoeren van een verduurzamingsagenda:

- het verspillen van materialen te voorkomen en zuiniger gebruik van grondstoffen te bevorderen (Re-duce);
- het percentage hergebruik in verpakkingsmaterialen te verhogen (Re-use);
- het bewerkstelligen van het terugwinnen van verpakkingsmaterialen (Re-cycle);
- nieuwe materialen met een lagere milieudruk worden ingezet (Re-new).

Partijen hebben in de Raamovereenkomst voor het hergebruikspercentage kunststof voor 10 jaar (2013-2022) hogere ambities vastgelegd dan opgenomen in het

² In hoofdstuk 6 wordt nog wel ingegaan op een pragmatische /eenvoudige aanpak om drankkartons wel uit te vragen.

Verpakkingenbesluit³. Daarnaast hebben de partijen afgesproken dat zij er naar streven om de doelstellingen versneld in een periode van 5 jaar te halen. Onderstaande tabel is uit de Raamovereenkomst overgenomen.

Tabel 1. Hergebruikpercentages Kunststof in Raamovereenkomst

Jaar	2013	2014	2015	2016	2017	...	2022
Hergebruikpercentages	43 %	44 %	45 %	46 %	47 %	...	52 %
Versneld realiseren	44 %	46 %	48 %	50 %	52 %		

Dit betreft een algehele doelstelling en is niet gespecificeerd / opgesplitst in een hergebruikpercentage van kunststof verpakingsmateriaal voor bedrijven en een hergebruikpercentage van kunststof verpakingsmateriaal voor huishoudens. Deze doelstellingen worden naar verwachting opgenomen in een nieuw Verpakkingenbesluit dat in de loop van 2014 van kracht wordt.

Voor gemeenten is vooral het hergebruikpercentage van kunststof verpakingsmateriaal voor huishoudens van belang. In de huidige praktijk blijkt dat hergebruikpercentage 75% te bedragen. Dat wil zeggen dat van de totale hoeveelheid door gemeenten ingezamelde verpakkingen uiteindelijk 75% wordt hergebruikt als kunststof. De hergebruikte kunststoffen bestaan uit 4 monostromen (PET, PE, PP, folies) en een zogenaamde 'mixstroom kunststoffen'. Daarbij is het uitgangspunt dat het aandeel monostromen binnen de hoeveelheid hergebruik minimaal 45% bedraagt. De percentages (hergebruik en het aandeel monostromen daarbinnen) zijn gerelateerd aan de resultaten (de *output*) van de sortering.

Voor de kwaliteit van de kunststofstromen die worden gesorteerd, hanteert de Raamovereenkomst de zogenaamde DSD-specificaties⁴. De actuele specificaties die op dit moment worden gehanteerd zijn onder meer te vinden op de website van de NVRD.

Met het sluiten van de Raamovereenkomst hebben de partijen nog niet alle onderwerpen langjarig vastgelegd. Er wordt nog steeds overlegd en onderhandeld tussen de partijen. De vergoeding die gemeenten krijgen uit het Afvalfonds voor het gesorteerde kunststofmateriaal, zijn - met uitzondering voor het deel 'vermarkten' - alleen voor 2015 bepaald (zie tekstkader).

Tarief 2015⁵

Het tarief bedraagt: 817 euro (per ton hergebruik) voor gemeenten die in 2015 de uitvoering van vermarkting niet op zich nemen. Dit tarief is een sommatie van de tarieven voor inzameling en 'post-collection' (transport, opslag en sortering).

³ Officieel: Besluit beheer verpakkingen en papier en karton.

⁴ In de praktijk worden DKR en DSD door elkaar gehanteerd. In de Raamovereenkomst wordt gesproken over DKR-specificaties (www.dkr.de). Feitelijk worden de specificaties door DSD (Duales System Deutschland) bepaald. Zie <http://www.gruener-punkt.de/entsorger/downloads/spezifikationen.html>, zie ook <http://www.dkr.de/downloads/spezifikationen>.

⁵ Bron: website VNG, bericht van 14 januari 2014.

In de Raamovereenkomst is ook bepaald dat er in 2013 een pilot wordt uitgevoerd naar de inzameling en recycling van drankkartons. Dit onderzoek is in december 2013 opgeleverd⁶. Op basis van de resultaten van deze pilot beslist de staatssecretaris vóór de zomer van 2014 over de inzameling van deze verpakkingen. Als gevolg hiervan zouden gemeenten mogelijk al vanaf 2015 ook voor drankkartons een vergoeding kunnen ontvangen.

Verder werken de partijen onder leiding van Nedvang nog aan het zogenaamde Uitvoerings- en monitoringsprotocol (UMP). Daarin worden diverse aspecten nog nader uitgewerkt. De precieze vorm en inhoud hiervan is nog niet vastgesteld.

Hoofdroute

Deze handreiking richt zich ten aanzien van de realisatiecijfers op de output van sorteerinstallaties. Daarop worden ook de vergoedingen uit het Afvalfonds uitgekeerd.

GEEN 'EIGEN' INSTALLATIE

Feitelijk kan een gemeente beschikken over 'eigen' capaciteit of plannen hebben om dit (lokaal) te realiseren. Bijvoorbeeld omdat een van de verbonden partijen initiatieven voor sorteren en/of vermarkten ontplooit. Deze handreiking is niet voor deze gemeenten bedoeld. De handreiking gaat uit van gemeenten die deze plannen of mogelijkheden niet hebben en de markt op willen (of moeten).

Hoofdroute

Deze handreiking richt zich op de gemeenten die de markt op moeten om het ingezamelde kunststof verpakkingsmateriaal te laten sorteren en vermarkten.

PRAGMATISCHE KEUZEN

Wij gaan uit van voortzetting van de huidige, bestaande, afvalinzamelingsstructuur in de gemeente ten aanzien van kunststoffen. Uitgangspunt is daarbij brongescheiden inzameling van kunststof, wel wordt in hoofdstuk 6 aangegeven hoe je in de uitvraag/aanbesteding kunt anticiperen op gecombineerde inzameling van kunststof met andere afvalstromen (drankkartons en blik).

Voorts gaan wij er van uit dat aangesloten wordt bij het aanbestedingsbeleid en de inkoop- en aanbestedingsvoorwaarden die de gemeente hanteert. Dit betekent dat wij in deze handreiking geen aandacht besteden aan onderwerpen zoals betalingsvoorwaarden en/of andere algemene voorwaarden.

In de handreiking wordt verder niet ingegaan op eventuele mogelijkheden om een bestaand inzamelcontract open te breken/uit te breiden. Het is maatwerk om te beoordelen of die mogelijkheden er zijn. Naar alle waarschijnlijkheid is het aantal gemeenten dat hiervoor kan kiezen, beperkt.

⁶ Resultaten van de Pilot Drankkartons, Hoofdrapportage; KIDV; 27 december 2013.

3. DE MARKT

Met de verantwoordelijkheid voor sorteren en desgewenst vermarkten voor kunststofverpakkingsmateriaal betreedt de gemeente een nieuwe markt. Hieronder wordt een grove schets van de markt gegeven.

Het sorteren en vermarkten van kunststoffen verpakkingen werd voorsnog vanuit Nedvang georganiseerd. Hiervoor is Kunststof Hergebruik opgericht, die daarvoor contracten sloot met diverse sorteerders en via DKR het vermarkten regelde. Als gevolg van de nieuwe afspraken in de Raamovereenkomst heeft Nedvang een minder zware rol in de feitelijke uitvoering gekregen. Kunststof hergebruik is in andere (private) handen overgegaan en biedt zich nu als ketenregisseur/systeempartij aan voor het sorteren en vermarkten van verpakkingsmateriaal.

De sorteer- en recyclingmarkt voor verpakkingsmateriaal in Nederland is in ontwikkeling. Naast diverse kleinere initiatieven⁷ zijn er 2 installaties die brongescheiden kunststof verpakkingsmateriaal kunnen (gaan) sorteren. In Rotterdam (Sita) en in Wijster (Attero). Ook Duitse bedrijven sorteren afval afkomstig uit Nederland⁸. Daarnaast is in België al langer een sorteerbeidrijf werkzaam. Dit bedrijf verwerkt voorsnog geen folies.

Onderstaande kaart geeft een overzicht van de huidige grote sorteerders in Duitsland en Nederland.

Figuur 1. Bestaande grote sorteerbeidrijven in Duitsland en Nederland

7 Locaal of regionaal opererende bedrijven (afvalbedrijven, afvaltransportbedrijven, loonwerkbedrijven) kunnen tevens sorteer- en vermarkt-initiatieven oppakken.

8 Zie: VROM-inspectie, ministerie van I&M, Kunststof verpakkingsafval uit huishoudens in beeld: inzameling, sorteringen en toepassing van plastic, Den Haag 2011.

Er zijn in verschillende mate voornemens tot capaciteitsuitbreiding. Daarvan is nog niet duidelijk welke ook zullen worden gerealiseerd. Naast mogelijke capaciteitsuitbreidingen van bestaande installaties, kan het daarbij - gelet op voornemens en plannen - gaan om nieuwe grotere installaties in het midden en/of oosten van het land. Of en in hoeverre deze initiatieven gerealiseerd worden, zal nog moeten blijken.

De praktijk zal ook uitwijzen in hoeverre de kleinere initiatieven levensvatbaar blijken te zijn. Om marktconform te kunnen opereren zitten er grenzen aan de kleinschaligheid. De aanwezigheid van een lokale afzetmarkt kan mogelijk schaalnadelen (voor een deel) opheffen.

Bijlage 1 bevat een overzicht van marktpartijen die geïnteresseerd kunnen zijn in het sorteren van kunststof verpakkingsmateriaal. Deze lijst kan de komende tijd worden uitgebreid. Op de website van de NVRD staat een actueel overzicht.

De verwachting is dat de sorteermarkt zich in 2016 voor een belangrijk deel heeft uitgekristalliseerd. Dat is een van de redenen waarom wij in de volgende paragraaf adviseren om in eerste instantie te kiezen voor een kortlopende overeenkomst met een sorteerbehoefte. De marktomstandigheden kunnen vervolgens aanleiding zijn om daarna andere/nieuwe afwegingen te maken voor het in markt zetten van het ingezamelde kunststofverpakkingsmateriaal.

4. AFWEGINGEN EN KEUZES VOORAF

Voorafgaand aan het feitelijk benaderen van de markt ('het doen van een uitvraag') moet de gemeente een aantal afwegingen maken. De volgende vragen zijn relevant:

1. Gaat de gemeente alleen de markt op of wordt samenwerking met andere gemeenten gezocht?
2. Voor welke termijn wordt vanaf 1 januari 2015 een verplichting voor sorteren en vermarkten aangaan?
3. Wordt sorteren en vermarkten als één pakket op de markt gezet of houden worden deze activiteiten gescheiden gehouden? En hoe wordt omgegaan met overslag en transport?
4. Maken transport en overslag deel uit van de uitbesteding?
5. Wordt alleen het sorteren van kunststof op de markt gezet of een gecombineerde stroom van kunststof en drankkartons?

4.1 ZELFSTANDIG DE MARKT OP OF IN SAMENWERKING

De overheden en inzamelorganisaties die in samenwerking een aanbestedingstraject zijn aangegaan, doen dit uit oogpunt van:

- het versterken van de positie op de markt (inkoopkracht): door met een relatief grote hoeveelheid materiaal de markt op te gaan kunnen zij een gunstige prijs en gunstige voorwaarden (economisch meest voordelige inschrijving EMVI) bedingen;
- de ambitie om de sorteercapaciteit in Nederland te vergroten: door voldoende massa aan te bieden (bijvoorbeeld gezamenlijk 30 kton) is er een basis voor het laten realiseren van een nieuwe installatie in Nederland waardoor transportafstanden beperkt kunnen blijven en de kans op beter sorteren wordt vergroot doordat de nieuwe installatie gespecificeerd kan worden op de samenstelling van het Nederlandse kunststof verpak-

kingsmateriaal;

- de efficiency in op- en overslag en bij transport naar de sorteerinstallatie: dat is vooral het geval als wordt samengewerkt met een geografisch nabijgelegen gemeente;
- het procesvoordeel: door gezamenlijk aan te besteden kunnen de kosten voor voorbereiding en uitwerking van de aanbestedingsprocedure worden gedeeld.

Een nadeel van samenwerken en een grote hoeveelheid verpakkingsmateriaal aanbieden, kan zijn dat op die wijze een kleine lokale of regionale sorteerinstallatie feitelijk van inschrijving wordt uitgesloten. Formeel is dat niet het geval omdat deze sorteerder als onderaannemer kan meedoen in een inschrijving. Het is echter niet reëel om te verwachten dat dit ook daadwerkelijk gebeurt. Of dit daadwerkelijk een nadeel is, hangt af van de regionale mogelijkheden en de (bestuurlijke) visie/ambitie van de gemeente.

Bij een beperkte contractduur (maximaal 2 jaar)⁹ en uitgaande van een gunning per 1 januari 2015 is het verstandig om op dit moment niet uitgebreid te investeren in een nieuwe samenwerkingsrelatie met het oog op sorteren en vermarkten van kunststofverpakkingen. Dit is immers een proces wat behoorlijk wat tijd kan vragen. Afhankelijk van de situatie van de gemeente kunnen de volgende acties worden uitgevoerd:

- werken vanuit een bestaand samenwerkingsverband;
- kort verkennen (*quick scan*) of een nieuwe samenwerking met een of meer andere gemeenten mogelijk en lonend is; denk hierbij met name aan de voordelen op het vlak van gezamenlijke overslag en transport;
- anders voor de korte termijn zelfstandig de markt benaderen.

⁹ Zie in volgende paragraaf.

Hoofdroute

Zelfstandig de markt benaderen, tenzij de gemeente nu al in een samenwerkingsverband voor afvalbeheer deelneemt of er reeds realistische initiatieven lopen om gezamenlijk de markt te benaderen.

Nevenroute

Samenwerking op het vlak van overslag en transport.

Indien een samenwerkingsrelatie uiteindelijk wel de voorkeur heeft, maar dat die gelet op de relatief korte tijd die resteert tot 1 januari 2015 op dit moment niet realiseerbaar is, kan ingezet worden op een het realiseren van samenwerking met andere gemeenten voor de periode na de initiële contractperiode.

Ervaring uit lopende samenwerkingen

Bij het aangaan van een samenwerking spelen een aantal vraagstukken een rol die nader overleg en gezamenlijke keuzes vergen, zoals:

- *verdeling van kosten;*
- *eventueel verevening van (transport) kosten;*
- *regelen van onderlinge invloed en zeggenschap.*

4.2 DUUR VAN DE VERBINTENIS

De keuze voor het aangaan van een overeenkomst met een sorteerder kan voor een korte of een langere termijn worden gemaakt. Bij korte termijn gaat het om 1 à 2 jaar. Bij langere termijn gaat het om 5 tot 10 jaar.

Overwegingen voor een kortlopende verbintenis

Een korte verbintenis geeft een overbrugging naar een keuze voor een langere termijn over 1 à 2 jaar. Er zijn enkele

argumenten die pleiten voor een kortlopende verbintenis:

- De Raamovereenkomst heeft nog een aantal open einden waarover de partijen nog verder onderhandelen. Het beleid voor sorteren en vermarkten van kunststof is nog in ontwikkeling. Mogelijk dat de gemeente voor drankkartons een zelfde verantwoordelijkheid krijgt als voor kunststof verpakkingen. Op korte termijn wordt duidelijk of en wanneer dat het geval is en welke vergoedingen hiermee samenhangen.
- De markt is nog in ontwikkeling. Op dit moment zijn er twee grotere installaties in Nederland. Zoals is aangegeven, is de kans reëel dat dit er over twee jaar meer zijn. Ook is dan duidelijk of er nog andere partijen dan grote landelijk en internationaal opererende partijen actief zijn. Er ontstaat dan mogelijk een andere situatie met bijvoorbeeld kortere vervoersafstanden en mede daardoor andere prijsaanbiedingen.
- De techniek van sorteren is nog in ontwikkeling. Over enkele jaren zijn er mogelijk nieuwe installaties die op een andere wijze sorteren, dan nu gebeurt. Deze ontwikkelingen kunnen invloed hebben op het realiseren van scheidingspercentages en op de prijzen van sorteren.
- Wat voor sorteren geldt, geldt zeker voor vermarkten. Gelet op de technologische ontwikkelingen, mogen de komende jaren nieuwe productontwikkelingen en verbeterde recyclingprestaties worden verwacht. Er zullen nieuwe producten van gerecycled kunststof ontstaan en er zullen nieuwe bedrijven ontstaan die deze producten maken.
- Er liggen nog diverse (operationele) vraagstukken waarmee ervaring moet worden opgedaan. De praktijk van de komende twee jaar is daarvoor heel waardevol. De in deze opstartfase opgedane kennis en ervaring kunnen gebruikt worden voor nieuwe aanbestedingen.

Overwegingen voor een langlopende verbintenis

- Een verbintenis met een langere looptijd geeft zekerheid over de prijs voor de duur van een aantal jaren.
- Ook kan met een langere looptijd voor sorteren naar alle waarschijnlijkheid een lagere prijs worden bedongen dan voor een overeenkomst voor korte duur. Voor vermarkten geldt dat niet, omdat door de dynamiek van deze markt¹⁰ de kosten en opbrengsten voor marktpartijen onzeker c.q. lastig te voorspellen zijn. Bij vermarkten leidt een langere verbintenis daardoor naar alle waarschijnlijkheid tot minder scherpe tarieven omdat marktpartijen een risicomarge meenemen.
- Overheden die een langdurige verbintenis aan willen gaan voor sorteren, doen dat onder meer met het oog op investeringen van de partner in een nieuwe sorteerinstallatie. Hiervoor is wel voldoende schaal / inkoopkracht nodig.

Area, Avri, AVU, Berkel Milieu, Criculus, GAD, ROVA besteden hun kunststofverpakkingsmateriaal gezamenlijk en voor een periode van 8 jaar aan. Zij komen tot een aanbod van circa 30 kton per jaar. Dat is een hoeveelheid die perspectief geeft op de realisatie van een nieuwe installatie in de nabijheid van deze regionale bedrijven. Voor vermarkten kiezen deze partners een periode van 2 jaar.

Gelet op de marktontwikkelingen en verwachte veranderingen in installaties en toepassingen is het verstandig om de komende jaren alert te blijven op de kansen die zich voordoen. Het gaat daarbij zowel om kansen om alleen of met anderen kunststofverpakkingsmateriaal aan te bieden, als om kansen om het materiaal aan te bieden om te vermarkten. Daarbij past een keuze voor een kortlopende overeenkomst van 2 jaar. Wanneer sorteren en vermarkten wordt gecombineerd (zie volgende paragraaf) is te overwegen om hierbij geen verlengingsopties te hanteren. Een looptijd korter dan 1 jaar is in de praktijk meestal te kort

om daadwerkelijk het gewenste leer- en ontwikkel-effect te benutten.

Hoofdroute

Vóór 1 januari 2015 een overeenkomst met een sorteerbedrijf aangaan voor een termijn van 2 jaar.

¹⁰ Er is sprake van tarieven die van dag tot dag kunnen verschillen (het is daarmee vergelijkbaar met optiehandel).

4.3 SORTEREN EN/OF VERMARKTEN

De gemeente kan het sorteren en vermarkten in één keer op de markt zetten en daarvoor een overeenkomst aangaan met één bedrijf, of kiezen om het sorteren en vermarkten apart in de markt te zetten of zelf uit te voeren. Beide varianten komen nu al voor. Groepen samenwerkende gemeenten die hun aanbesteding reeds hebben voorbereid, hebben verschillende keuzen gemaakt (zie tekstkader). Daardoor ontstaat er een experimentele situatie. Na afloop van 2 jaar kan worden bekeken wat de voor- en nadelen van beide varianten zijn.

opbrengsten zullen zijn. De afzet kan eenvoudig zijn indien in de gemeente of regio een maakindustrie bestaat die werkt met gerecycled kunststof. In dat geval kan mogelijk voor de lange termijn een verbintenis worden aangaan voor het vermarkten. De gemeente moet dan ook voor de langere termijn een stroom kunststofmateriaal kunnen garanderen. Daarbij kan het zijn dat een oplossing gezocht moet worden voor het geval de afzetmarkt wegvalt. Een belangrijk aandachtspunt bij deze route is dat als de opbrengsten voor vermarkten omhoog gaan en de vergoe-

De gemeenten in Limburg - verenigd in de ASL (Afvalsamenwerking Limburg) - bieden sorteren en vermarkten gezamenlijk aan. De partijen geven het ingezamelde afval over aan de sorteerder, die het resultaat van het sorteerproces (herbruikbaar en niet herbruikbaar) ook vermarkt. Daarbij worden twee tarieven onderscheiden: een tarief voor sorteren en een tarief voor vermarkten.

De samenwerkende partijen Area, Avri, AVU, Berkel Milieu, Circulus, GAD en ROVA kiezen er ook voor om sorteren en vermarkten gecombineerd aan te bieden. Daarbij wordt voor vermarkten echter geen separaat tarief gevraagd, maar komen de gelden die ontvangen worden vanuit het Afvalfonds voor vermarkten van kunststoffen volledig ten bate van de opdrachtnemer.

Hiervoor is gekozen om het risico voor marktpartijen door de sterke fluctuatie van de opbrengsten voor vermarkten te beperken. Het uitgangspunt van de vergoeding uit het Afvalfonds is namelijk dat deze kostendekkend zal zijn. Dit betekent dat bij een gemiddelde of bovengemiddelde vergoeding de opdrachtnemer het vermarkten minimaal kostendekkend kan uitvoeren.

De partijen die in Midwaste/HVC-verband aanbesteden, kiezen er voor om alleen het sorteren aan te bieden. Dat wil zeggen dat Midwaste/HVC de gesorteerde hergebruik stromen (PET, PE, PP, folies en mixstroom kunststoffen) zelf aanbieden op de markt. Met de gezamenlijk gerealiseerde schaal en de bij betrokken partijen aanwezige expertise ten aanzien van het vermarkten van afvalstromen verwachten partijen een optimaal resultaat - in termen van sturing/grip, kostenefficiëntie, duurzaamheid en het zoveel mogelijk lokaal sluiten van kringlopen - te kunnen behalen.

Welke keuze gemaakt wordt, in al dan niet sorteren en vermarkten in één keer aan te besteden, is afhankelijk van de omstandigheden in de gemeente of regio en van de doorlooptijd van de overeenkomst.

Vermarkten in eigen beheer geeft uiteraard de onzekerheid of een afzetmarkt gevonden kan worden en wat de kosten/

ding dezelfde trend volgt (en dus lager wordt) dit ertoe kan leiden dat de vergoeding voor deze situatie niet meer kostendekkend is. Daarnaast is het van belang of de regionale oplossing voldoet aan de eisen voor het verkrijgen van de vergoeding uit het Afvalfonds en alle hergebruik stromen omvat, aangezien mogelijk slechts een deel van de stromen regionaal verwerkt kan worden.

Uitgaande van de hoofdroute van deze handreiking is sprake van een kortlopende verbintenis. In dat geval is er veel voor te zeggen het vermarkten over te laten aan de sorteerder en sorteren en vermarkten in één contract op te nemen. De gehele aanvullende verantwoordelijkheid in de kunststof keten is in één aanbesteding geregeld en de gemeente wordt ontzorgd.

Dit is mede daardoor de meest doelmatige optie. Een ander belangrijk voordeel is dat als sorteren en vermarkten bij één partij liggen, deze activiteiten op elkaar kunnen worden afgestemd. De inschrijver kan inregelen dat het sorteerproces en de daarbij behorende kosten optimaal zijn afgestemd op de vermarktingsopties en de opbrengsten daarvan.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de keuze die gemaakt wordt van invloed is op de eigendomsituatie. Als sorteren en vermarkten gecombineerd wordt uitbesteed, neemt de opdrachtnemer het materiaal van de gemeente over. Als dit apart wordt aanbesteed neemt de sorteerder het materiaal tijdelijk over en krijgt de gemeente de gescheiden afvalstromen. Het is daarbij verstandig (de kosten voor de verwijdering van) de restfractie(s) bij de sorteerder te laten, zodat deze een (extra) prikkel heeft om zo optimaal mogelijk te sorteren.

Hoofdroute

Sorteren en vermarkten in één keer op de markt zetten en in één contract opnemen.

4.4 OVERSLAG EN TRANSPORT

Het is wat betreft overslag en transport de vraag of deze activiteiten wel of geen onderdeel uitmaken van de aanbesteding van sorteren. De keuze hangt uiteraard af van verschillende factoren. Bijvoorbeeld van de bestaande mogelijkheden voor lokale overslag en van het al dan niet zelf hebben van transportmiddelen en mensen die hiervoor

ingezet kunnen (of moeten) worden. Ook kan het contract dat de gemeente heeft met het bedrijf dat de inzameling verzorgt, van invloed zijn. Hiervoor is daarom geen hoofdroute opgenomen in deze handreiking. Marktpartijen kunnen op dit punt - zelf of via onderaanneming - over het algemeen bieden wat past bij de situatie van de gemeente.

4.5 SAMENSTELLING VAN HET VERPAKKINGSMATERIAAL

De Raamovereenkomst betreft niet alleen kunststofverpakkingsmateriaal. Een aantal van de andere stromen kent al zijn eigen weg naar verwerking: glas, papier en karton. Datzelfde geldt voor metaal (blik en aluminium). Naast kunststof zullen naar verwachting drankenkartons op steeds grotere schaal bij huishoudens worden ingezameld. Dit kan als separate stroom, of gecombineerd met het kunststof. Een aantal gemeenten doet dat al, structureel of bij wijze van proef. Die gemeenten zullen in de marktbenadering een stroom aanbieden met zowel kunststof verpakkingsmateriaal als drankenkartons, tenzij zij voor drankenkartons al een andere weg bewandelen.

Als deze stromen reeds gecombineerd met kunststof worden ingezameld is het evident dat deze meegenomen moeten worden. Als er geen concrete plannen zijn om dat te gaan doen bevelen wij aan om voor de korte termijn de markt alleen met kunststof verpakkingsmateriaal te benaderen en hierbij niet drankenkartons of metaal/blik te betrekken. Als er wel concrete plannen zijn dan kunnen deze stromen alvast worden meegenomen. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op een praktisch manier daarvoor.

Hoofdroute

De markt voor sorteren en vermarkten benaderen met alleen de stroom kunststof verpakkingsmateriaal, tenzij er reeds gecombineerd wordt ingezameld of er daartoe concrete initiatieven zijn.

5. MARKTBENADERING

Voor het in de markt zetten (inkopen) van sorteren en vermarkten bestaat een aantal opties:

- onderhands gunnen aan een partij (enkelvoudig);
- onderhands aanbesteden aan een aantal partijen (meervoudig);
- nationale aanbesteding;
- Europese aanbesteding.

Wanneer moet er worden aanbesteed?

De kaders voor het inkopen in de gemeente worden uiteraard bepaald door het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente. Daarnaast zijn er wettelijke voorwaarden. Voor Europese aanbesteding is de drempel € 207.000 voor diensten (in dit geval sorteren) gerekend over de contractperiode. Als we uitgaan van een overeenkomst voor maximaal 2 jaar, komt dit neer op ca. 0,5 kton per jaar¹¹. In de praktijk worden veelal verlengingsopties aan een contract toegevoegd. Als dat het geval is, neemt de genoemde hoeveelheid naar rato af. Als het aanbod vanuit de gemeente jaarlijks lager is, dan kan afhankelijk van de aanbestedingsregels van uw gemeente volstaan worden met een meervoudig onderhandse aanbesteding. Anders is de gemeente verplicht Europees aan te besteden.

Overige overwegingen

- Het verdient altijd de voorkeur om 'de markt zijn werk te laten doen' en ook als de gemeente met een beperkte hoeveelheid materiaal voor maximaal 2 jaar een contract wil aangaan, te kiezen voor aanbesteden en - afhankelijk van de inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente - bijvoorbeeld een drietal sorteerbodrijven te benaderen. Door aan te besteden ontstaat inzicht in de marktconforme prijs en dienstverlening voor sorteren en vermarkten.
- De markt in Nederland is nog beperkt. Daarom is het

van belang aanbieders die (nog) geen installatie in Nederland hebben, niet bij voorbaat uit te sluiten van inschrijving.

- In verband met de EVOA regelgeving en het feit dat een deel van de markt zich in het buitenland bevindt, moet rekening gehouden worden met definitieve gunning uiterlijk in augustus 2014 (liefst eerder). Concreet betekent dit, dat van buitenlandse de inschrijvers moet worden geëist dat zij over de benodigde EVOA-vergunningen beschikken.
- Alle inkoop- en aanbestedingsprocedures (met uitzondering van de enkelvoudig onderhandse) kunnen uitgevoerd worden met voorselectie. Dit leidt echter tot een langere doorlooptijd. Met het oog op een gunning per 1 januari 2015 is dat nu praktisch niet realiseerbaar.

Hoofdroute

- Bij een hoeveelheid van meer dan 500 ton verpakkingsmateriaal per jaar een openbare aanbestedingsprocedure (Europees).
- Bij een kleine hoeveelheid en korte termijn een meervoudig onderhandse marktbenadering conform de eigen gemeentelijke inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Programma van eisen

Het is in alle gevallen sterk aan te bevelen om in te kopen aan de hand van een programma van eisen. Voor de invulling daarvan verwijzen we naar het volgende hoofdstuk.

Hoofdroute

Hanteren een programma van eisen.

¹¹ Dit is een heel grove schatting. De precieze hoeveelheid hangt af van de activiteiten (transport, overslag, sorteren, vermarkten) die worden aanbesteed en het reëel te verwachten markttarief daarvoor.

6. INHOUD VAN DE OPDRACHT

Dit hoofdstuk bevat een handreiking voor een programma van eisen. Vanuit de ervaringen die zijn opgedaan bij de groepen van samenwerkende gemeenten die hun aanbesteding reeds hebben voorbereid worden enkele relevante aspecten benoemd en voorbeeldteksten gegeven. Een meer gedetailleerde voorbeelduitwerking is te vinden in de modelovereenkomst in bijlage 2 van deze handreiking.

Terminologie

Het is van belang dat de gebruikte terminologie eenduidig is, zodat alle geïnteresseerde marktpartijen begrijpen wat wordt bedoeld. Het is daarom ook verstandig de begrippen te definiëren die relevant zijn om de scope van de aanbesteding aan te duiden. In onderstaand tekstkader de omschrijvingen die in het programma van eisen kunnen worden opgenomen. Deze sluiten aan bij de definities zoals opgenomen in de modelovereenkomst in bijlage 2.

- *Verpakkingsmateriaal: dit is het brongescheiden ingezamelde kunststofverpakkingsafval (conform Raamovereenkomst) waar van toepassing aangevuld met daarmee ingezamelde drankenkartons en blik dat aanbestedende dienst / opdrachtgevers aanbied(en) bij de sorteerder;*
- *Hergebruikte kunststoffen: dit zijn de gesorteerde vier kunststof monostromen en mixed plastics uit het verpakkingsmateriaal en afgenomen van de sorteerder;*
- *Hergebruikte drankenkartons: dit zijn de gesorteerde drankenkartons uit het verpakkingsmateriaal en afgenomen door de verwerker;*
- *Hergebruikt blik: dit is het gesorteerde blik/metaal uit het verpakkingsmateriaal en afgenomen door de verwerker;*
- *Hergebruikpercentage kunststoffen: dit is het aandeel van de hergebruikte kunststoffen in het verpakkingsmateriaal gecorrigeerd voor/minus hergebruikte drankenkartons en hergebruikt blik.*

Opdrachtomschrijving

De inhoud van de werkzaamheden die wordt aanbesteed, dient gespecificeerd te zijn. In het tekstkader een voorbeelduitwerking.

De werkzaamheden betreffen:

- *het sorteren van verpakkingsmateriaal dat door de aanbestedende dienst aan opdrachtnemer wordt aangeboden;*
- *het vermarkten van alle uitgesorteerde stromen resulterend uit het verpakkingsmateriaal dat door de aanbestedende dienst aan opdrachtnemer wordt aangeboden.*

Voorts aanvullend:

- *het verzorgen van alle benodigde registratie en rapportage vereisten, inclusief de benodigde (grensoverschrijdende) transportdocumenten, kennisgevingen en bankgaranties;*
- *het tijdig rapporteren aan opdrachtnemer over de uitgesorteerde deelstromen volgens de Uitvoerings- en monitoringsvereisten uit de Raamovereenkomst verpakkingen 2013-2022¹² (verder: Raamovereenkomst), opdat opdrachtnemer verzekerd is van tijdige uitbetaling van haar vergoeding door het Afvalfonds¹³.*

Optioneel omvatten de werkzaamheden tevens:

- *het op- en overslaan van bij huishoudens ingezameld verpakkingsmateriaal dat door de aanbestedende dienst aan opdrachtnemer wordt aangeboden;*
- *het transporteren naar locatie van opdrachtnemer van verpakkingsmateriaal dat door de aanbestedende dienst aan opdrachtnemer wordt aangeboden.*

¹² De Raamovereenkomst verpakkingen 2013 – 2022, d.d. 27 juni 2012, inclusief bijbehorende Addenda, Uitvoerings- en monitoringsprotocol, de uit de Raamovereenkomst voortvloeiende vervolg- en/of werkafspraken en de op grond daarvan door gemeenten gesloten deelnemers-overeenkomst.

¹³ Het fonds beheert door Stichting Afvalfonds Verpakkingen, dat de gemeentelijke vergoedingen conform de Raamovereenkomst verzorgt.

Informatieverstrekking

Tevens is het van belang dat de gemeente marktpartijen inzicht geeft in de omvang van de opdracht. Daarbij kan de volgende informatie geven worden:

- basisgegevens (gemeenten, inwoners, stedelijkheidsklasse en aansluitingen);
- huidige hoeveelheden verpakkingsmateriaal;
- globale informatie over de lokale logistiek, waaronder wijze van op- en overslaan en transport;
- eisen ten aanzien van de locatie van de beschikbaar te stellen op- en overslaglocatie (indien van toepassing);
- te verwachten ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op hoeveelheid en samenstelling van het verpakkingsmateriaal (bijvoorbeeld eventuele ontwikkelingen met betrekking tot de (verdere) inzameling en ingrijpende wijzigingen in de inzamelstructuur).

Het is van belang dat aangegeven wordt dat aan de genoemde hoeveelheden geen rechten kunnen worden ontleend, bijvoorbeeld in de vorm van een 'aanleverplicht' van minimale hoeveelheden. Wel kan worden aangegeven of de inschrijver mag uitgaan van exclusiviteit van aanleveren van brongescheiden ingezameld verpakkingsmateriaal.

Onderstaande tekstkader bevat een voorbeelduitwerking van algemene (landelijke) ontwikkeling.

De verwachting is dat de hoeveelheid verpakkingsmateriaal de komende jaren zal toenemen en mogelijk verandert van samenstelling, bijvoorbeeld door de mogelijke afschaffing statiegeld op PET-flessen, uitbreiding/aanpassing van de brongescheiden inzameling of invoering van gecombineerde inzameling met drankenkartons en/of blik.

Stimuleren hergebruik

Door de opdrachtnemer te vergoeden per ton hergebruikt materiaal (conform Raamovereenkomst) wordt hergebruik gestimuleerd. Omdat de gemeente ook per ton hergebruikt materiaal een vergoeding ontvangt van het Afvalfonds, leidt dit per saldo niet tot meer kosten. In het tekstkader staat een voorbeeld uitwerking.

De aanbestedende dienst beoogt maximaal hergebruik van kunststof te stimuleren en om die reden wordt de opdrachtnemer voor sorteren en vermarkten vergoed op basis van een tarief per ton hergebruikt materiaal. Hierbij geldt dat het gerealiseerd hergebruikpercentage kunststoffen voor iedere installatie minimaal 75% moet bedragen en binnen het hergebruikte kunststoffen moet het aandeel monostromen binnen de hergebruikte kunststoffen minimaal 45% bedragen.

Het sorteerresultaat wordt mede beïnvloed door de kwaliteit en samenstelling van het aangeleverde verpakkingsmateriaal (input). Er is bij gemeenten echter niet of nauwelijks¹⁴ informatie bekend over de huidige samenstelling. Volgens presentaties van Nedvang lag het percentage vervuiling in 2010 al ruim onder de 20%. Daarnaast wordt de opdrachtnemer geacht op basis van kennis van de markt een goede inschatting te kunnen maken van wat een realistische ontwikkeling van de hoeveelheid is.

¹⁴ Er zijn gemeenten die sorteeraanlyse(s) hebben laten uitvoeren. En, in een enkel onderzoek worden resultaten van samenstellingsanalyses genoemd. Dit betreffen echter steeds niet meer dan twee analyses, die derhalve niet representatief zijn.

In het "Uitvoerings- en monitoringprotocol" uit 2009 (Nedvang/VNG) is opgenomen dat: "De aangeboden hoeveelheid losgestort kunststofafval heeft (visueel waarneembaar) een maximale vervuilinggraad van 30 gewichtsprocenten". Navraag bij Nedvang heeft geen nadere / actuelere informatie hierover opgeleverd.

Uit de lopende aanbesteding(en) blijkt dat over de samenstelling en acceptatievoorwaarden vanuit marktpartijen de nodige vragen gesteld worden. De benadering in de lopende aanbestedingen is dat wordt toegelicht dat gemeenten geen inzicht hebben in de huidige samenstelling. Daarnaast wordt marktpartijen de gelegenheid gesteld gangbare acceptatievoorwaarden te stellen (zie tekstkader).

Opdrachtnemer verplicht zich het door de opdrachtgever aangeboden verpakkingsmateriaal dat voldoet aan de definitie van artikel 1 onvoorwaardelijk te accepteren, behoudens voor zover opdrachtnemer acceptatievoorwaarden stelt die:

- verband houden met de op haar rustende wettelijke en vergunningtechnische verplichtingen;*
- beogen strijdigheid met deze overeenkomst - de in artikel bedoelde documenten daar niet onder begrepen - te voorkomen;*
- binnen de Nederlandse branche gangbaar en algemeen geaccepteerd zijn.*

Aansluiting bij Raamovereenkomst

De kaders voor de opdracht zijn landelijk bepaald vanuit de Raamovereenkomst en de naar aanleiding daarvan nog te maken afspraken en te voeren onderhandelingen. Het is daarom verstandig om in de overeenkomst een relatie te leggen met ontwikkelingen in en rond de Raamovereenkomst. Er kan voor gekozen worden om wijzigingen in landelijke afspraken direct te laten doorwerken in de relatie tussen de gemeente en de opdrachtnemer. Op die manier

wordt voorkomen dat de gemeente specifiek verplichtingen op zich neemt die afwijken van landelijke afspraken.

Beperken financieel risico

De oorsprong van de Raamovereenkomst ligt in een producentenverantwoordelijkheid. Voor de gemeente is het van belang te borgen dat deze verantwoordelijkheid niet leidt tot aanvullende kosten voor de gemeente. Vanuit het Afvalfonds wordt een vergoeding uitgekeerd die de kosten moet dekken (uitgangspunt in Raamovereenkomst).

Om die reden kunnen bij de aanbesteding prijsplafonds worden gehanteerd. In onderstaand kader een voorbeelduitwerking.

Bij deze aanbesteding worden door de aanbestedende dienst de volgende prijsplafonds gehanteerd:

- ten aanzien van het tarief voor op- en overslaan: € 25 per ton input;*
- ten aanzien van het tarief voor transporteren: € 40 per ton input;*
- ten aanzien van het tarief voor sorteren kunststof: € 169 per ton hergebruikte kunststoffen;*
- ten aanzien van de optelsom van de tarieven voor sorteren en vermarkten drankenkartons: € 169 per ton hergebruikte drankenkartons;*
- ten aanzien van de optelsom van de tarieven voor sorteren en vermarkten blik: € 169 per ton hergebruikt blik.*

Er kan voor gekozen worden om de tarieven te laten meebewegen met de vergoedingen uit het Afvalfonds. Dit is in de modelovereenkomst in de bijlage op die manier opgenomen.

Garanderen van continuïteit en uitwerken terugvaloptie(s)

Met het oog op het verkrijgen van continuïteitsgaranties is het verstandig de inschrijver te laten verklaren dat:

- de noodzakelijke infrastructuur voor het sorteren, transporteren en/of op- en overslaan van verpakkingsmateriaal bij aanvang van het contract volledig operationeel is, en
- de continuïteit van de gevraagde dienstverlening vanaf de start van de contractperiode wordt gegarandeerd.

Tevens dient de inschrijver aan te geven dat deze het risico van calamiteiten etc. draagt en hoe hij met calamiteiten om zal gaan.

De mogelijkheid kan geboden worden dat de sorteerder een nieuwe installatie inzet in de toekomst. Dan dient deze aan te geven hoe hij zijn diensten verleent in de periode ter overbrugging naar het moment van ingebruikname van de nieuwe installatie.

Als de inschrijver (al dan niet in de overbruggingsperiode) van meer dan één installatie gebruik maakt, dan dient deze de informatie over hergebruiksinstallaties en transportafstanden voor die installaties aan te geven.

Bij de voorbereidingen voor de lopende aanbestedingen is geconstateerd dat er ook een risico ontstaat voor gemeenten bij het verloren gaan van ingezameld verpakkingsmateriaal of uitgesorteerd materiaal. Omdat vergoed wordt op basis van het gerealiseerd resultaat (hoeveelheid output-materiaal en er op dat moment geen hergebruik materiaal vermarkt kan worden, betekent dit dat er dan geen vergoeding verkregen worden. Dit terwijl er wel kosten zijn gemaakt. Dit vraagt om een oplossing op landelijk niveau.

Eigendom / acceptatie

Er speelt een eigendomsvraagstuk. Dat ligt verschillend voor de situatie dat alleen sorteren wordt aanbesteed en

de situatie dat zowel sorteren als vermarkten wordt aanbesteed. Op het moment dat sorteren en vermarkten gezamenlijk in de markt worden gezet, is het logisch om het eigendom van het verpakkingsmateriaal op het moment van acceptatie door de opdrachtnemer naar deze partij te laten overgaan.

Op het moment dat alleen het sorteren wordt aanbesteed kan het eigendom van de hergebruikstromen ook bij de gemeente gelaten worden. In dat geval gaat enkel het eigendom van het sorteeresidu, zijnde de stromen die niet voldoen aan de specificaties voor hergebruik (volgens de Raamovereenkomst) over naar de opdrachtnemer. Een andere optie is om al het eigendom over te laten gaan naar de opdrachtnemer bij acceptatie van het verpakkingsmateriaal en de hergebruikstromen daarna over te laten gaan naar de partij die het vermarkten uitvoert.

In alle gevallen moet de aansprakelijkheid bij het uitvoeren van de dienst door opdrachtnemer goed vastgelegd worden.

Praktische oplossing voor meenemen drankenkartons of metaal/blik

Ook als er geen concrete plannen zijn voor het inzamelen van drankenkartons en/of metaal/blik met het kunststof verpakkingsmateriaal kan ervoor gekozen worden hiervoor wel tarieven uit te vragen (bij voorkeur per ton hergebruik, analoog met kunststof). Daarbij moet vermeld worden dat er op dit moment geen concrete plannen zijn en wat de huidige ingezamelde hoeveelheden zijn. Aan die hoeveelheden moeten marktpartijen geen rechten kunnen ontlenen. Wel geldt exclusiviteit: dat wat wordt ingezameld, wordt aangeleverd bij opdrachtnemer.

De uitkomst van de aanbesteding kan vervolgens mede een rol spelen bij de gemeentelijke besluitvorming over al

dan niet over gaan tot inzamelen van drankkartons en/of metaal/blik met het kunststof verpakkingsmateriaal

Indien vermarkten geen onderdeel is van de opdracht

Indien vermarkten geen onderdeel is van de opdracht, is het onder meer van belang enkele aanvullende contractvoorwaarden op te nemen in de overeenkomst om te waarborgen dat hergebruikstromen door opdrachtgever vermarkt kunnen worden. Zie onderstaand tekstkader voor een voorbeelduitwerking.

- *Opdrachtnemer stelt uitgesorteerde hergebruik stromen (kunststof, drankkartons en blik) ter beschikking aan opdrachtgever en draagt zorg voor tijdelijke opslag van deze stromen. Opdrachtnemer zorgt daarbij voor voldoende opslagcapaciteit voor gesorteerde deelstromen, dat wil zeggen een capaciteit die in hoeveelheid afgestemd is op een voor het vermarkten per deelstroom gewenste hoeveelheid met een maximum van een hoeveelheid van drie maanden.*
 - *Opdrachtnemer treedt met opdrachtgever periodiek in overleg ten behoeve van eventuele gewenste bijsturing in de te hanteren sorteerspecificaties en sorteervoorkeuren. Opdrachtgever is daarbij bereid in gesprek te gaan over mogelijke afspraken met betrekking tot een financiële bonus bij het vermeerderen van de hoeveelheid monostromen.*
 - *Opdrachtnemer werkt mee aan en draagt zorg voor afstemming, coördinatie, registratie en rapportage die voor het door (of namens) de opdrachtgever uit te voeren vermarkten van de deelstromen noodzakelijk wordt geacht.*
- De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de verdere be- en verwerking van het residu.*

7. BEOORDELING EN GUNNING

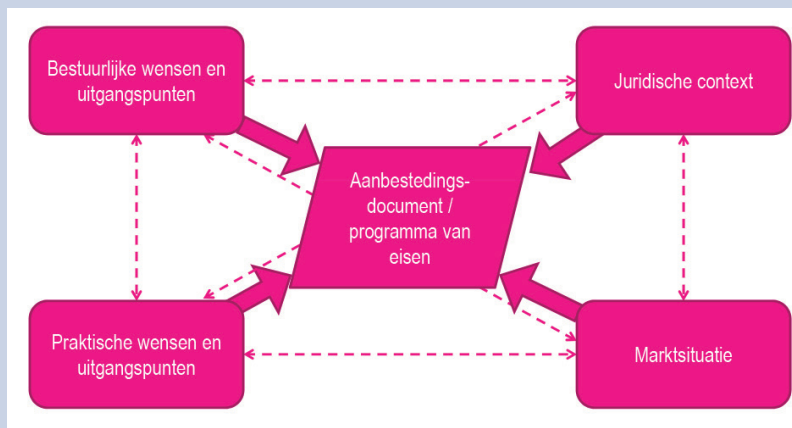
De aanbestedingsleidraad

Bij een aanbesteding moet een aanbestedingsdocument (vaak 'bestek' of 'aanbestedingsleidraad' genoemd) worden uitgewerkt. Dit beschrijft enerzijds de opdracht (het programma van eisen, zie hoofdstuk 6) en geeft anderzijds inzicht in de procedure die de aanbestedende dienst volgt (voorwaarden en beoordeling). Voor de algemene procedurebepalingen verwijzen wij uitdrukkelijk naar het aanbestedingsbeleid van de eigen gemeente en de inkoop- en aanbestedingsvoorwaarden die de gemeente gebruikt. Dit hoofdstuk geeft handvatten voor het inrichten van de beoordeling.

Uitgangspunt bij een aanbesteding - in welke vorm dan ook - is dat de gekozen beoordeling voldoet aan een aantal voorwaarden:

- De gemeente moet de keuzes voor de criteria kunnen motiveren en uitleggen.
- De beoordelingsprocedure moet transparant zijn en derhalve vooraf helder en duidelijk uitgelegd worden.
- De beoordeling moet passen bij de concrete (operationele) situatie in de gemeente en de bestuurlijke wensen (zie ook tekstkader).

In een keuzetraject binnen het aanbestedingsproces komt een viertal elementen samen in een uit te werken aanbestedingsdocument (het bestek). Zie onderstaand figuur.

In de eerste plaats is er sprake van een marktsituatie. Inzicht in de reële mogelijkheden, de interesse van marktpartijen, te verwachten ontwikkelingen en te verwachten uitkomsten helpen om de aanbesteding optimaal vorm te geven. Naast de marktsituatie zijn de bestuurlijke uitgangspunten (eisen) relevant. Hierbij valt te denken aan wensen voor de wijze waarop en mate waarin duurzaamheid wordt meegenomen en aan mogelijke bestuurlijke voorkeuren voor regionale verwerking. Meer praktisch/operationeel bezien vanuit de uitvoering, zullen eisen worden gesteld aan de inrichting van de aanbesteding. Denk bijvoorbeeld aan het wel of niet meenemen van overslag en/of transport in de aanbesteding. Tenslotte is er sprake van een juridisch kader waarbinnen de gestelde wensen en uitgangspunten zo goed mogelijk gerealiseerd dienen te worden.

Beoordelingscriteria

De aanbestedingsregelgeving schrijft voor dat gunning plaatsvindt op basis van de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI). Los daarvan is het politiek-bestuurlijk logisch dat de inschrijving niet alleen op prijs, maar ook op duurzaamheidsaspecten wordt beoordeeld. In aanbestedingen voor afvalverwerking en ook de lopende aanbestedingen voor sorteren van kunststof sorteren is het gangbaar om transportafstand (in beperkte mate) mee te laten wegen in de beoordeling. Opgemerkt wordt dat een grotere transportafstand door de daarmee gepaard gaande hogere transportkosten logischerwijs ook al negatiever scoort op prijs. Ondanks dat afrekenen van de opdrachtnemer op basis van de gerealiseerde hoeveelheid hergebruik ook al zorgt voor een prikkel op hergebruik, is het in de kunststof aanbestedingen gangbaar om de inschrijving ook te beoordelen op het hergebruikpercentage dat de marktpartij garandeert te gaan realiseren¹⁵.

Aanvullend kunnen wensen geformuleerd worden op grond van het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente (bijvoorbeeld over social return).

Wegingsfactoren, formules en scenariobenadering

De volgende stap is om de wegingsfactoren bij de gunningscriteria te bepalen. Hierin zijn keuzes te maken.

De Limburgse gemeenten zijn voornemens prijs zeer nadrukkelijk het zwaarst mee te laten wegen (circa 90%). De afweging daarbij is dat duurzaamheid - door de kostenprikkel op hergebruik en de transportkosten - al meeweegt in prijs.

De samenwerkende partijen Area, Avri, AVU, Berkel Milieu, Circulus, GAD en ROVA wegen prijs voor 25% mee en duurzaamheid telt voor 75% mee. Deze verdeling is bepaald door te berekenen hoeveel de totale ketenvergoeding toeneemt bij vermeerderen van het hergebruik met een procentpunt.

De partijen die in Midwaste/HVC-verband aanbesteden zijn voornemens prijs en duurzaamheid evenredig (fifty-fifty) mee te wegen in de beoordeling. De keuze is gebaseerd op scenarioberekeningen om te bepalen hoe concurrentie op prijs en duurzaamheid uitgaande van de marktinformatie daadwerkelijk uitpakt. De uitkomst hiervan is dat met genoemde weging meerdere partijen op prijs en/of duurzaamheid met elkaar kunnen concurreren.

De beoordelingsprocedure moet ook inzicht geven in welke informatie in de inschrijving moet worden gegeven en op welke manier aan de hand van die informatie punten worden toegekend aan de inschrijvingen. Het gaat er daarbij bijvoorbeeld om dat de inschrijving met de laagste prijs de maximale score voor prijs krijgt, maar ook dat duidelijk is hoe de punten van de overige inschrijvingen bepaald worden. Logisch is om hiervoor een formule te hanteren waardoor het aantal punten afneemt naarmate de prijs hoger wordt. Dit kan worden overlegd met de gemeentelijke inkoopadviseur.

15 Inschrijvers kunnen in hun aanbieding de ondergrens van 75% hergebruikpercentage kunststoffen zelf hoger leggen. Het risico van hogere opgaaf dan feitelijke realisatie moet daarbij wel bij de inschrijver gelegd worden.

Aan de hand van een scenarioberekeningen op basis van de beschikbare marktinformatie, en de beoogde wegingsfactoren en formules kan beoordeeld worden of recht wordt gedaan aan de uitgangspunten en doelen van de gemeente en/of marktpartijen in de beoogde beoordelingsprocedure met elkaar kunnen concurreren.

Gebruiken expertise marktpartijen

Het is mogelijk marktpartijen te vragen om een plan van aanpak in te dienen en daarin een aantal onderwerpen te laten uitwerken. In onderstaand tekstkader staan enkele voorbeelden - gebaseerd op de lopende aanbestedingen. In die aanbestedingen is dit plan van aanpak geëist (aanleveren is minimumeis), maar het levert geen punten op in de beoordeling.

Optimalisatiemogelijkheden vragen vanuit de markt

Het optimaliseren van de keten is - zeker als de opdrachtnemer op hergebruik wordt afgerekend - in belang van alle partijen. Daarom kan gevraagd worden om in de aanbidding in te gaan op eventuele optimalisatiemogelijkheden die de gemeente (in de toekomst) kan doorvoeren om bij het sorteren te komen tot een nog hoger hergebruikpercentage kunststoffen. De inschrijver kan aan de beschreven optimalisatie geen rechten ontleen en hij blijft als opdrachtnemer te allen tijde verantwoordelijk voor het realiseren van het opgegeven hergebruikpercentage kunststoffen.

Omgaan met ontwikkelingen (zoals afschaffing van de statiegeld op PET-flessen)

De inschrijver kan verzocht worden in zijn plan van aanpak in te gaan op de door hem verwachte effecten in het sorteren van het verpakkingsmateriaal uit de opdracht, indien het statiegeld op PET-flessen zou worden afgeschaft. Daarbij dient hij minimaal in te gaan op de (kwalitatieve en kwantitatieve) effecten in termen van hergebruikpercentage kunststoffen en het aandeel kunststof monostromen in de hergebruikte kunststoffen.

8. SAMENVATTING

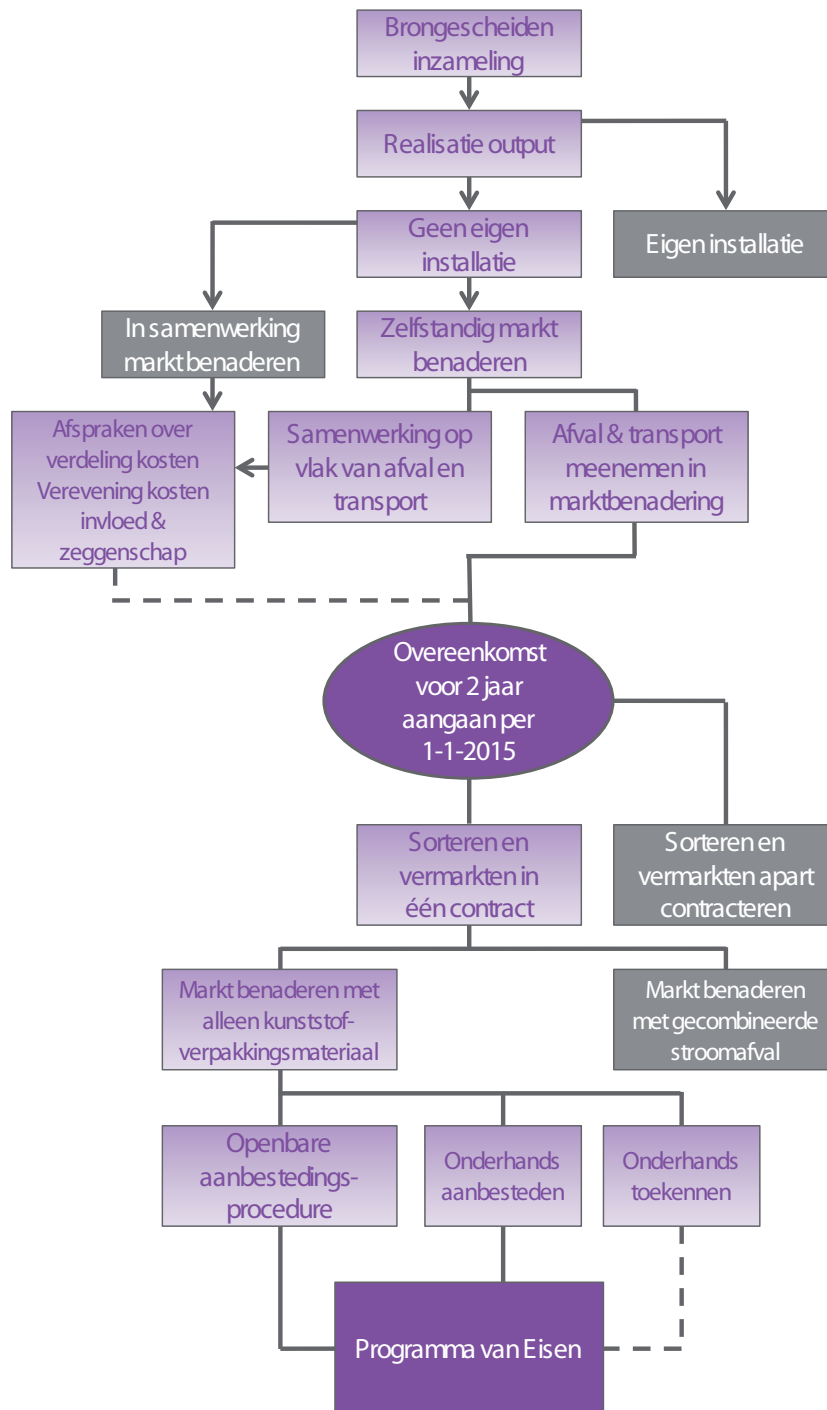
Hieronder is de Hoofdroute voor de marktbenadering afgebeeld die in deze Handreiking is uitgewerkt.

De gemeente dient de volgende stappen te zetten en keuzes te maken.

1. Uitgangspunten bepalen.
2. Keuzes maken:
 - Zelfstandig of in samenwerking de markt benaderen.
 - Aanbesteden of onderhands gunnen.
 - Alleen kunststof aanbieden of mengstromen.
 - Duur van de overeenkomst: korte of lange termijn
 - Sorteren en vermarkten in één keer of apart op de markt zetten.
 - Overslag en transport wel of niet meenemen naar de markt.
 - Inrichten van programma van eisen in relatie tot de eigen inkoop en aanbestedingsvoorwaarden van de gemeente.
3. Opstellen leidraad voor de marktbenadering.
4. Opstellen van modelovereenkomst.
5. Leidraad en bijlagen publiceren of toesturen aan marktpartijen.

HOOFDROUTE

BIJLAGE 1. ENKELE MARKTPARTIJEN

- ARN (beschikt nog niet over een installatie)
- Attero
- Indaver
- Kunststof Hergebruik
- Remondis
- Sita
- Tönsmeier
- Twence (beschikt nog niet over een installatie)

BIJLAGE 2. VOORBEELD MODELOVEREENKOMST

MODELOVEREENKOMST

OP- EN OVERSLAAN, TRANSPORT, SORTEREN EN VERMARKTEN KUNSTSTOF VERPAKKINGSMATERIAAL VAN HUISHOUDENS

PARTIJEN:

1. De **<naam opdrachtgever>**, gevestigd te **<adres>**, hierbij vertegenwoordigd door **<naam>**, of haar rechtsopvolger(s), hierna te noemen 'opdrachtgever'.
2. De **<marktpartij>**, hierna te noemen 'verwerker' of 'opdrachtnemer', gevestigd en kantoorhoudend te **<plaats>**, **<adres>**, **<postcode>**, rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar **<functie>** de **<heer/mevrouw>** **<naam>**.

NEMEN IN OVERWEGING DAT:

- gemeenten de wettelijke taak hebben zorg te dragen voor de inzameling en verwijdering van huishoudelijk afval;
- gemeenten op grond van het Besluit beheer verpakkingen en papier en karton en de Raamovereenkomst verpakkingen 2013-2022 het verpakkende bedrijfsleven faciliteren bij het invullen van hun verantwoordelijkheid voor kunststof verpakkingsafval op grond van het Besluit;
- in het gebied van de opdrachtgever afval gescheiden wordt ingezameld met als doel het realiseren van zo veel mogelijk hergebruik en het verminderen van de hoeveelheid anderszins te verwerken stoffen en meer in het algemeen vermindering van de belasting van milieu door afvalstoffen;
- gemeenten op grond van artikel 8.2 van de Raamovereenkomst vanaf 1 januari 2015 de taak hebben zorg te dragen voor het sorteren en eventueel het vermarkten van kunststof verpakkingsafval;
- opdrachtnemer de mogelijkheid heeft dit afval te ontvangen, te transporteren, te sorteren en te vermarkten;
- de opdrachtgever een Europese aanbestedingsprocedure heeft gevolgd om te komen tot onderhavige overeenkomst;
- opdrachtnemer een aanbieding heeft gedaan voor de uitvoering van de opdracht en op basis daarvan de opdracht gegund heeft gekregen.

EN VERKLAREN ALS VOLGT TE ZIJN OVEREENGEKOMEN:

I. ALGEMEEN

Artikel 1. Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

Begrip	Definitie:
Afleverlocatie	Een door of namens opdrachtnemer geëxploiteerde overslaglocatie of sorteerlocatie (sorteerinrichting) die voldoet aan de in de gestelde eisen ten aanzien van de locatie, waaronder: <specificatie van de ligging van de overslaglocatie, bijvoorbeeld afstandseis t.o.v. centraal punt binnen de gemeente>
Afvalfonds	Het fonds beheert door Stichting Afvalfonds Verpakkingen, dat de gemeentelijke vergoedingen conform de Raamovereenkomst verzorgt.
DKR-specificaties	Specificaties vastgesteld door Deutschen Gesellschaft für Kreislaufwirtschaft und Rohstoffe mbH (DKR), of vergelijkbaar (www.dkr.de). Voor specificaties met betrekking tot kunststofstromen geldt specifiek die specificaties die op grond van de Raamovereenkomst worden erkend als zijnde hergebruik.
Eindverwerker	Een (markt)partij gevestigd binnen de EU die zorg draagt voor verwerking van één of meerdere deelstromen die voortvloeien uit het sorteerproces (inclusief restfractie).
Gerealiseerd hergebruik blik (ook: hergebruikt blik)	De gewichtshoeveelheid blik conform DKR-specificaties, resulterend uit het sorteerproces dat door verwerkers wordt afgenomen
Gerealiseerd hergebruik drankenkartons (ook: hergebruikte drankenkartons)	De gewichtshoeveelheid drankenkartons conform DKR-specificaties, resulterend uit het sorteerproces dat door verwerkers wordt afgenomen
Gerealiseerd hergebruik kunststoffen (ook: hergebruikte kunststoffen)	De gewichtshoeveelheid hergebruikte kunststoffen, resulterend uit het sorteerproces die voldoet aan de kwaliteitsnormen, conform hetgeen bedoeld in artikel 9.6 en 9.7 van de Raamovereenkomst, én daadwerkelijk wordt afgenomen voor hergebruik, zoals voortvloeiend uit de Europese kaderrichtlijn afvalstoffen.
Hergebruikpercentage kunststoffen	De gewichtshoeveelheid gerealiseerd hergebruik kunststoffen in relatie tot (gedeeld door) de gecorrigeerde hoeveelheid outputmateriaal. Dit percentage wordt uitgedrukt in procenten (afgerond op geheel getal). De gecorrigeerde hoeveelheid outputmateriaal betreft de totale gewichtshoeveelheid outputmateriaal die resulteert uit het door de samenwerkende opdrachtgevers aangeboden verpakkingsmateriaal minus het toegerekende hergebruik drankenkartons, het toegerekende hergebruik blik en het toegerekende residu. Deze toerekeningen vinden plaats op basis van de technische sorteeranalyses, de hoeveelheid aangeleverd verpakkingsmateriaal en de hoeveelheid aangeleverd verpakkingsmateriaal van gemeenten waar kunststof gecombineerd met drankenkartons en/of blik wordt ingezameld. Op het moment dat opdrachtgever en/of opdrachtnemer over informatie beschikt (of beschikken) waaruit blijkt dat een andere toerekening gekozen moet worden – bijvoorbeeld omdat hierover landelijk afspraken worden gemaakt – treden partijen hierover met elkaar in overleg.

Begrip	Definitie:
Overslaglocatie	Een door opdrachtnemer geëxploiteerde locatie die geschikt is voor het op- en overslaan van het aan dit contract onderhavige verpakkingsmateriaal.
Raamovereenkomst verpakkingen (ook: 'Raamovereenkomst')	De Raamovereenkomst verpakkingen 2013 – 2022, d.d. 27 juni 2012, inclusief bijhorende Addenda en de uit de Raamovereenkomst voortvloeiende (Uitvoerings- en monitorings-) protocollen, (Deelnemers-) overeenkomsten en vervolg- en/of werkafspraken zoals de uitkomsten van de werkgroep(en) zoals bedoeld in artikel 7.9, artikel 8.3, artikel 9.7, artikel 13 en artikel 15 van de Raamovereenkomst en voor zover van toepassing op verpakkingsmateriaal.
Residu	De output (het materiaal cq. de materiaalstromen) resulterend uit het sorteerproces die niet tot de hergebruikstromen (kunststof, drankenkartons en blik) behoort.
Sorteren	Het scheiden van het door opdrachtnemer geaccepteerde verpakkingsmateriaal in deelstromen conform de DKR-specificaties.
Sorteerlocatie	De locatie waar het verpakkingsmateriaal door opdrachtnemer wordt gesorteerd conform de vereisten zoals vastgelegd in de Raamovereenkomst verpakkingen en conform hetgeen aanvullend gesteld in deze overeenkomst.
Sorteerproces	Het geheel aan activiteiten dat zorg draagt voor het sorteren van het door opdrachtgever aangeboden verpakkingsmateriaal.
Technische sorteer analyse	Een analyse van het in het sorteerproces ingaand materiaal door middel van sorteren middels het sorteerproces waarbij de relatieve samenstelling van de uiteindelijke output van het sorteerproces (inclusief kwaliteitscontrole) als basis wordt gehanteerd voor een representatieve samenstelling van de input.
Vermarkten	Het voor afzet aanbieden van deelstromen conform de activiteiten zoals afgebakend in 'deel III-D BEPALINGEN BETREFFENDE VERMARKTEN' in deze overeenkomst.
Verpakkingsmateriaal	Het door of namens de opdrachtgever en bij opdrachtgever aangesloten gemeenten ingezamelde kunststofafval dat conform eisen zoals gesteld in de Raamovereenkomst – al dan niet in combinatie met drankenkartons en/of blik – brongescheiden wordt ingezameld.

Artikel 2. Toepasselijkheid

- 1.1. De als bijlage aan deze overeenkomst gehechte inkoopvoorwaarden **<naam inkoopvoorwaarden>** van de opdrachtgever zijn van toepassing op deze overeenkomst. Deze inkoopvoorwaarden gelden niet voor zover daar in deze overeenkomst van wordt afgeweken.

II. UITVOERING VAN DE OVEREENKOMST

Artikel 3. Inhoud van de opdracht

- 3.1. Opdrachtgever verleent opdrachtnemer opdracht tot het op- en overslaan (III-A), transporteren (III-B), sorteren (III-C) en vermarkten (III-D) van binnen het grondgebied van opdrachtgever ingezamelde verpakkingsmateriaal, in overeenstemming met het bepaalde in deze overeenkomst en de bij deze overeenkomst horende bijlagen, welke opdracht opdrachtnemer aanvaardt.

Artikel 4. Duur van de overeenkomst

- 4.1. Deze overeenkomst gaat in op 1 januari 2015 voor de duur van twee jaar en eindigt van rechtswege op 31 december 2016, behoudens verlenging door opdrachtgever als bedoeld in artikel 4.2.
- 4.2. Deze overeenkomst kan eenzijdig door de opdrachtgever, tweemaal schriftelijk worden verlengd voor een periode van telkens een jaar. Verlenging van de overeenkomst dient uiterlijk zes maanden voor het verstrijken van de duur aan de opdrachtnemer schriftelijk kenbaar te worden gemaakt.
- 4.3. In geval van overdracht van (een deel van) de werkzaamheden aan een derde verleent opdrachtnemer haar volledige medewerking aan een vloeiende overdracht van de werkzaamheden aan deze derde.

Artikel 5. Algemene bepalingen

- 5.1. De navolgende documenten zijn als bijlage aan deze overeenkomst gehecht en de inhoud daarvan maakt deel uit van deze overeenkomst: deze overeenkomst (inclusief bijlagen), de nota van inlichtingen met **<kenmerk>** d.d. **<datum>**, de aanbestedingsleidraad met **<kenmerk>** d.d. **<datum>**, de inkoopvoorwaarden **<naam inkoopvoorwaarden>** en de aanbieding van de opdrachtnemer (inclusief plan van aanpak) met **<kenmerk>** d.d. **<datum>**. Voor zover deze documenten met elkaar in tegenspraak zijn, prevaleert het eerder genoemde document boven het later genoemde.
- 5.2. Bij tegenstrijdigheid tussen bepalingen in onderhavige overeenkomst en (nieuwe) afspraken die op grond van de Raamovereenkomst zijn/worden gemaakt, prevaleert hetgeen bepaald is in de Raamovereenkomst.

Artikel 6. Algemene verplichtingen opdrachtnemer

- 6.1. De opdrachtnemer dient in het bezit te zijn van de certificaten, vergunningen, ontheffingen en toestemmingen die vereist zijn voor de uitvoering van deze overeenkomst en dient voorts alle relevante wet- en regelgeving na te leven.
- 6.2. In gevallen van overmacht en omstandigheden van zodanige aard dat naar redelijkheid en billijkheid nakoming van de verplichtingen krachtens de overeenkomst niet kan plaatsvinden, of ernstige vertraging ondervinden, dient de opdrachtnemer de opdrachtgever zo spoedig mogelijk daarvan schriftelijk op de hoogte te brengen.
- 6.3. Onder overmacht wordt in dit verband verstaan de situatie dat de niet nakoming niet aan de schuld van de opdrachtnemer te wijten is en ook niet krachtens de wet, deze overeenkomst of de in het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komt. Onder overmacht wordt in ieder geval niet verstaan:
 - onvoldoende beschikbaarheid van gekwalificeerd personeel;
 - ziekte van personeel;
 - stakingen;
 - ongeschiktheid van materieel of programmatuur;
 - het tekortschieten van door opdrachtnemer ingeschakelde derden;
 - liquiditeits- of solvabiliteitsproblemen.
- 6.4. De bedrijfsvoering van de sorteerlocatie en van het sorteren is gecertificeerd conform ISO-9001 en ISO 14001 of gelijkwaardig.
- 6.5. Opdrachtnemer zal, voor zover juridisch mogelijk, zorg dragen voor en in ieder geval strikt meewerken aan de wettelijk noodzakelijke administratieve vereisten en handelingen die noodzakelijk zijn voor een efficiënte logistiek in de gehele keten vanaf de overslaglocatie, zoals het verkrijgen van eventueel benodigde bankgaranties, vergunningen en/of toestemmingen inzake (grensoverschrijdend) transport.
- 6.6. Opdrachtnemer zal strikt meewerken aan en op eerste verzoek door opdrachtgever handelingen verrichten ten behoeve van het door opdrachtgever verkrijgen van de vergoedingen zoals bedoeld in de Raamovereenkomst, zoals het verstrekken van informatie aan het bevoegd gezag of daartoe aangewezen instanties, toezichthouders, partijen in de keten en/of opdrachtgever.
- 6.7. Opdrachtnemer en opdrachtgever zullen in goed overleg samenwerken en alle wettelijk vereiste handelingen verrichten om te komen tot een efficiënte bedrijfsvoering die leidt tot zoveel mogelijk hergebruik.

Artikel 7. Onderaanneming

- 7.1. De opdrachtnemer besteedt de op grond van deze overeenkomst uit te voeren werkzaamheden niet geheel of gedeeltelijk aan derden uit dan met uitdrukkelijke voorafgaande schriftelijke toestemming van opdrachtgever.

Artikel 8. Algemene verplichtingen opdrachtgever

- 8.1. De opdrachtgever zal op verzoek van de opdrachtnemer alle inlichtingen en gegevens verstrekken die nodig zijn om de overeenkomst naar behoren uit te voeren, waaronder voorgenomen beleidswijzigingen die mogelijk leiden tot veranderende hoeveelheden.
- 8.2. Indien zich tijdens de uitvoering van deze overeenkomst niet in deze overeenkomst voorziene omstandigheden voordoen, ten gevolge waarvan onverkorte nakoming van deze overeenkomst niet mogelijk is of in redelijkheid niet van partijen of een van hen verlangd kan worden, zullen partijen er naar streven dienaangaande in goed overleg met elkaar binnen redelijke termijn nadere afspraken te maken die, gelet op de daarbij voor partijen betrokken belangen, zo min mogelijk van doel, strekking en inhoud van deze overeenkomst afwijken.

Artikel 9. Acceptatie, eigendom en risico

- 9.1. Opdrachtnemer verplicht zich het door de opdrachtgever aangeboden verpakkingsmateriaal dat voldoet aan de definitie van artikel 1 onvoorwaardelijk te accepteren, behoudens voor zover opdrachtnemer acceptatievoorwaarden stelt die:
 - verband houden met de op haar rustende wettelijke en vergunningtechnische verplichtingen;
 - beogen strijdigheid met deze overeenkomst - de in artikel 2 bedoelde documenten daar niet onder begrepen - te voorkomen;
 - binnen de Nederlandse branche gangbaar en algemeen geaccepteerd zijn.
- 9.2. Het eigendom en het risico van het door de opdrachtgever geleverde verpakkingsmateriaal gaan over op de opdrachtnemer op het eerste moment waarop opdrachtnemer op grond van onderhavige overeenkomst (conform artikel 3.1) activiteiten uitoefent, zijnde hetzij op- en overslaan (moment van lossen), hetzij transporteren (moment van uitwegen), hetzij sorteren (moment van lossen), rekening houdend met eventuele bepalingen omtrent overdracht op grond van eventueel (grensoverschrijdend) transport.
- 9.3. Het eigendom en het risico gaan niet over als de opdrachtgever binnen twee werkdagen na acceptatie als bedoeld in lid 9.2 gemotiveerd en schriftelijk bericht inclusief onderbouwende foto's (per e-mail) van de opdrachtnemer heeft ontvangen inhoudende dat de gespecificeerde inhoud van het vervoersmiddel niet geaccepteerd wordt vanwege één of meer voorwaarden als bedoeld in artikel 9.1. De opdrachtnemer draagt het risico van het bewijs van het moment van overdracht als bedoeld in lid 9.2.
- 9.4. Indien opdrachtnemer binnen de in artikel 9.3 bedoelde termijn en op de in artikel 9.3 bedoelde wijze aan opdrachtgever heeft bericht het verpakkingsmateriaal niet te accepteren, wordt het op de overslaglocatie respectievelijk de sorteerlocatie apart gehouden en niet gesorteerd. Opdrachtgever en opdrachtnemer dienen op dat moment in onderling overleg de meest geëigende manier voor verdere verwijdering, tegen het daarvoor geldende tarief, schriftelijk overeen te komen en eventueel het geweigerde verpakkingsmateriaal aan te bieden aan een derde partij.
- 9.5. De opdrachtgever behoudt zich het recht voor om niet geaccepteerd verpakkingsmateriaal retour te halen voor alternatieve verwerking.

In dat geval dient het verpakkingsmateriaal door de opdrachtnemer geladen te worden in door de opdrachtgever ter beschikking te stellen containers of voertuigen. De opdrachtgever vrijwaart de opdrachtnemer voor alle aanspraken die verband houden met het apart houden van het afval en de opdrachtnemer aanvaardt ter zake geen enkele aansprakelijkheid jegens de opdrachtgever, tenzij de opdrachtnemer het verpakkingsmateriaal ten onrechte niet heeft geaccepteerd.

Artikel 10. Overleg

- 10.1. Alle aanverwante en aan de uitvoering gerelateerde werkzaamheden (zoals bijvoorbeeld registratie en afhandeling van eventuele klachten en dergelijke die gerelateerd zijn aan de uitvoering van deze opdracht) behoren tot de opdracht en dienen door de opdrachtnemer afgehandeld te worden.
- 10.2. Voor de contacten over de operationele (praktische) uitvoering van de overeenkomst wijzen beide partijen (een) contactpersoon(en) aan. Partijen informeren elkaar schriftelijk over degene die zij als contactpersoon hebben aangewezen. Voor operationele zaken wordt per opdrachtgever één contactpersoon aangewezen.
- 10.3. Voor de contacten over contractbeheer/financiën van de overeenkomst wijzen beide partijen een contactpersoon aan. Partijen informeren elkaar schriftelijk over degene die zij als contactpersoon hebben aangewezen.
- 10.4. Informatieverstrekking, rapportage en overleg vindt plaats in de Nederlandse taal.
- 10.5. De opdrachtgever en de opdrachtnemer stellen een overleg in, waarin regelmatig, doch ten minste eenmaal per jaar, over de inhoud en werking van de in de overeenkomst neergelegde afspraken overleg wordt gevoerd.

Artikel 11. Registratie en rapportage

- 11.1. De opdrachtnemer is per overslaglocatie en sorteerlocatie die opdrachtnemer in het kader van deze overeenkomst exploiteert verantwoordelijk voor een zorgvuldige en volledige registratie en administratie van en rapportage over de door opdrachtnemer voor opdrachtgever uit te voeren werkzaamheden (zie artikel 3), en verder conform hetgeen binnen de (afspraken voortvloeiend uit de Raamovereenkomst is/wordt afgesproken).
- 11.2. De in artikel 11.1 bedoelde registratie en administratie betreft in ieder geval die zaken die geauditeerde verificatie van, middels geijkte weegbruggen, vastgestelde hoeveelheden ten behoeve van vaststelling van inkomende verpakkingsmateriaal en uitgaande hoeveelheden verpakkings(deel)stromen per ketenstap mogelijk maken (zogenaamde Chain of Custody van overslaglocatie tot en met verwerker deelstromen). Deze registratie omvat onder meer:
 - type verpakkingsmateriaal (kunststof/kunststof met drankenkartons/kunststof met blik/kunststof met drankenkartons en blik; code en omschrijving);
 - werkelijke (gewogen) hoeveelheden verpakkingsmateriaal (input sorteerlocatie);
 - nummer van de weegbrief;
 - tarief (code en omschrijving);
 - overslaglocatie (code en omschrijving);
 - datum en tijdstip van ontvangst;
 - sorteerlocatie (code en omschrijving);
 - output sorteerproces per deelstroom;
 - de eindverwerker waar de deelstromen zijn afgezet (code en omschrijving).De exacte wijze van registratie (codes en omschrijvingen) wordt in nader overleg met de opdrachtgever vastgesteld.
- 11.3. Binnen één maand na de eerste dag van elk kwartaal legt de opdrachtnemer in een rapportage verantwoording af aan de opdrachtgever over het afgelopen kwartaal. Deze rapportage dient te zijn opgesteld conform de Raamovereenkomst. De volgende zaken dienen in ieder geval te worden meegenomen:

- a. de van de opdrachtgever (of door opdrachtgever aan te wijzen derde) ontvangen hoeveelheden verpakkingsmateriaal per maand;
 - b. de gerealiseerde sorteerresultaten (sorteeroutput per deelstroom);
 - c. de gerealiseerde hoeveelheid hergebruik kunststoffen conform de definities voortvloeiend uit de Raamovereenkomst, per deelstroom gespecificeerd;
 - d. de gerealiseerde hoeveelheid kunststof monostromen en de trendmatige ontwikkelingen hierin;
 - e. de gerealiseerde hoeveelheden hergebruik drankenkartons en blik op basis van afzet conform daarvoor geldende DKR-specificaties;
 - f. toelichting bij wijzigingen/veranderingen/opvallende zaken.
- 11.4. Opdrachtnemer verstrekt jaarlijks binnen twee maanden na afloop van het jaar een rapportage aan de opdrachtgever waarin in ieder geval is opgenomen:
- a. een overzicht van de in artikel 11.3 bedoelde rapportages opgenomen gegevens;
 - b. uitgebreide informatie over en toelichting op de milieuprestaties: hoeveelheden hergebruik per deelstroom, locaties en typering afnemers en gerealiseerd hergebruikpercentage kunststoffen (met één cijfer achter de komma);
 - c. de resultaten van de uit gevoerde sorteeranalyses conform Artikel 17;
 - d. inzicht in de massabalansen input en output aansluitend de gegevens onder a, b en c.
 - e. eventuele wijzigingsvoorstellen en dergelijke.
- 11.5. Over de precies op te nemen gegevens in de in artikelen 11.2, 11.3 en 11.4 bedoelde rapportages worden tussen opdrachtgever en opdrachtnemer uiterlijk drie maanden voor aanvang van deze overeenkomst nadere afspraken gemaakt. In ieder geval dienen de gegeven (ook) digitaal aangeleverd te worden (in Excel).
- 11.6. Voor zover de opdrachtgever een door haar aan te wijzen en te bekostigen accountant een onderzoek wenst uit te laten voeren naar de juistheid van de bedoelde jaarrapportage verleent opdrachtnemer daaraan haar volledige medewerking.
- 11.7. Opdrachtgever heeft het recht om te allen tijde de locaties waar opdrachtnemer uitvoering geeft aan haar activiteiten uit hoofde van onderhavige overeenkomst te (laten) inspecteren voor zover dit minimaal 48 uur van tevoren is aangekondigd.
- 11.8. De rapportage over het behalen van de jaarlijkse doelstelling voor hergebruik wordt gesteld voor de maand april van het opvolgende jaar.

Artikel 12. Tijdelijke stagnatie

- 12.1. Bij stagnatie van het op- en overslaan, transporteren, sorteren en/of vermarkten van verpakkingsmateriaal en de daaruit gesorteerde deelstromen brengt de opdrachtnemer de opdrachtgever zo spoedig mogelijk telefonisch op de hoogte en zal dit schriftelijk of per e-mail bevestigen.
- 12.2. Aangezien de door opdrachtgever vanuit het Afvalfonds te ontvangen vergoedingen afhangen van het door opdrachtnemer tijdig sorteren en rapporteren, dient opdrachtnemer te beschikken over een calamiteitenplan dat voorziet in passende en adequate maatregelen met terugvalopties indien onverhoopt een vorm van de in 12.1 bedoelde stagnatie zich voordoet; hierdoor is de logistiek alsmede het sorteerproces te allen tijde gewaarborgd.
- 12.3. Hetgeen gesteld in lid 12.1 en 12.2 mag voor opdrachtgever niet leiden tot operationele problemen of aanvullende kosten.

Artikel 13. Aansprakelijkheid

- 13.1. Opdrachtgever is tot het moment van acceptatie als bedoeld in artikel 9 van deze overeenkomst aansprakelijk voor de schade die de opdrachtnemer lijdt of zal lijden, tenzij die schade het gevolg is van een onrechtmatige daad of een tekortkoming in de nakoming van deze overeenkomst door opdrachtnemer. Als opdrachtnemer het verpakkingsmateriaal ten onrechte niet accepteert, is opdrachtgever aansprakelijk tot het moment waarop opdrachtnemer het verpakkingsmateriaal had moeten accepteren. Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer tot het moment van acceptatie voor alle aanspraken van derden die verband houden met het verpakkingsmateriaal.
- 13.2. De opdrachtnemer is vanaf het moment van acceptatie als bedoeld in artikel 9 van deze overeenkomst aansprakelijk voor de schade die de opdrachtgever lijdt of zal lijden. De opdrachtnemer vrijwaart de opdrachtgever tegen alle aanspraken van derden waarvoor de opdrachtgever niet ingevolge het bepaalde in artikel 13.1 van deze overeenkomst aansprakelijk is.
- 13.3. Opdrachtnemer verzekert zich in voldoende mate tegen zijn wettelijke aansprakelijkheden jegens opdrachtgever met een minimale dekking van € 2.000.000 per jaar en € 1.000.000 per gebeurtenis. Voorts verleent opdrachtnemer op eerste verzoek van opdrachtgever inzage in de originele verzekeringspolissen en verplicht zich aan deze betalingsbewijzen overleggen ten aanzien van de verzekeringspremies en/of daarvan aan opdrachtgever afschriften verstrekken.
- 13.4. Indien één van partijen door een derde wordt aangesproken tot vergoeding van door die derde geleden schade in verband met de uitvoering van de overeenkomst, stelt de gedaagde partij zijn wederpartij onder de overeenkomst daarvan met bekwame spoed schriftelijk in kennis.

III-A BEPALINGEN BETREFFENDE OP- EN OVERSLAAN

Artikel 14. Op- en overslaan

- 14.1. De opdrachtnemer garandeert dat zij gedurende de duur van deze overeenkomst afleverlocaties tot haar beschikking heeft.
- 14.2. De opdrachtnemer garandeert jegens de opdrachtgever dat de in artikel 14.1 bedoelde afleverlocatie gedurende de duur van de overeenkomst deugdelijk en behoorlijk wordt geëxploiteerd, ook als die locatie niet door haarzelf wordt geëxploiteerd. Daarmee wordt in ieder geval (maar niet uitsluitend) bedoeld dat de exploitatie voldoet aan de daaraan door of bij de wet te stellen eisen en voorts dat de coördinatie van het lossen en, indien sprake is van een overslaglocatie, van het laden en van het op- en overslaan van het verpakkingsmateriaal efficiënt verloopt.
- 14.3. De opdrachtgever verplicht zich tot het aanbieden van het verpakkingsmateriaal aan opdrachtnemer op de in artikel 14.114.1 bedoelde afleverlocatie.
- 14.4. Opdrachtgever is verantwoordelijk voor de afvalinzameling en draagt zorg voor het transporteren van het ingezamelde verpakkingsmateriaal naar de overslaglocatie.
- 14.5. De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de coördinatie en afstemming omtrent een efficiënte belading in relatie tot de gewenste sorteeroutput.
- 14.6. Hierbij geldt dat de opdrachtnemer geen aanvullende eisen kan stellen aan de wijze waarop het afval door opdrachtgever wordt aangeleverd.

- 14.7. De opdrachtnemer garandeert dat de afleverlocatie(s) op alle inzameldagen van 1 januari tot en met 31 december tussen 7.00 uur tot en met 17:00 uur is(zijn)geopend. In onderling overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer kunnen de openingstijden worden aangepast. In de maand september van het jaar voorafgaand aan ieder contractjaar zullen partijen nader bepalen welke openingstijden gelden rond de nationale feestdagen.
- 14.8. Partijen onderkennen, dat het op- en overslaan van verpakkingsmateriaal slechts mogelijk is, indien en voor zover en voor zolang de vergunningen van opdrachtnemer dit toelaten. Opdrachtnemer zal al het redelijkerwijs mogelijke doen, om te voorkomen dat een met haar vergunningen strijdige situatie optreedt. Indien een dergelijke situatie zich toch voordoet garandeert de opdrachtnemer dat zij zorg draagt voor het op- en overslaan en transporteren van het aangeboden afval op een andere locatie of wijze. Eventuele extra kosten die hierdoor gemaakt worden door opdrachtgever of de betrokken gemeenten komen voor rekening van de opdrachtnemer.
- 14.9. Indien de opdrachtnemer niet in staat blijkt tot tijdige of juiste uitvoering van het op- en overslaan en dit leidt tot (logistieke) problemen op de overslaglocatie kan opdrachtgever overgaan tot het laten uitvoeren van het op- en overslaan door een derde. De kosten die hiervoor gemaakt moeten worden, zijn voor rekening van opdrachtnemer.
- 14.10. De opdrachtnemer vrijwaart de opdrachtgever voor alle aanspraken van derden die verband houden met de exploitatie van de overslaglocatie. De opdrachtgever aanvaardt ter zake geen enkele aansprakelijkheid jegens de opdrachtnemer.
- 14.11. De opdrachtnemer zorgt voor:
- in- en uitweging per vracht. Voor de identificatie van de voertuigen zal een in overleg met opdrachtgever te kiezen systeem worden toegepast;
 - registratie van de ontvangen vrachten per afvalsoort en per gemeente (zie ook Artikel 111);
 - het laten lossen van de vrachten op de overslaglocatie, waarbij wachttijden zoveel mogelijk vermeden zullen worden¹⁶;

III-B BEPALINGEN BETREFFENDE TRANSPORTEREN

Artikel 15. Transport

- 15.1. De opdrachtnemer draagt zorg voor het transporteren van het verpakkingsmateriaal vanaf de overslaglocatie(s) naar de sorteerlocatie(s).
- 15.2. De opdrachtnemer draagt zorg voor het tijdig beschikbaar hebben van (voldoende) transportmiddelen ten behoeve van het transport.
- 15.3. De opdrachtnemer draagt zorg voor alle (grensoverschrijdend) transportgerelateerde en aanverwante wettelijke vereisten zoals overheidstoestemmingen, registraties, kennisgevingen en bankgaranties.
- 15.4. De opdrachtgever draagt zorg voor ondersteunende activiteiten voor zover deze voortvloeien uit de in artikel 15.3 bedoelde wette-

¹⁶ Bij normale bedrijfsvoering mag de wachttijd niet meer dan 15 minuten bedragen.

lijke vereisten of voor zover opdrachtgever het transport zelf uitoefent.

- 15.5. Bij het in artikel 15.1 van deze overeenkomst bedoelde transport vanaf de overslaglocatie(s) dient gebruik gemaakt te worden van voertuigen met schone motoren, minimaal Euro-5 of gelijkwaardig. De vervoersmiddelen moeten in goede staat van onderhoud verkeren, compleet zijn, een behoorlijk aanzien hebben en aan alle geldende wettelijke eisen voldoen.
- 15.6. De opdrachtnemer vrijwaart de opdrachtgever voor alle aanspraken van derden die verband houden met het transport. De opdrachtgever aanvaardt ter zake geen enkele aansprakelijkheid jegens de opdrachtnemer.

III-C BEPALINGEN BETREFFENDE HET SORTEREN

Artikel 16. Sorteren

- 16.1. De opdrachtgever verplicht zich tot het aanbieden van het verpakkingsmateriaal aan de opdrachtnemer. Hierbij geldt geen minimale of maximale aanlever- of hoeveelheidverplichting.
- 16.2. De opdrachtnemer garandeert dat zij gedurende de duur van deze overeenkomst sorteerlocatie(s) tot haar beschikking heeft.
- 16.3. De opdrachtnemer garandeert dat zij voldoende opslagcapaciteit heeft voor ontvangst en opslag van de door (of namens) opdrachtgever aangeboden hoeveelheden met een minimale opslag capaciteit van één week aanlevering.
- 16.4. Voor zover acceptatie van het verpakkingsmateriaal nog niet heeft plaatsgevonden op grond van hetgeen gesteld in artikel 9.2, draagt opdrachtnemer zorg voor acceptatie van het verpakkingsmateriaal dat door of namens opdrachtgever wordt aangeboden conform artikel 9 en registratie conform artikel 11 van deze overeenkomst.
- 16.5. De opdrachtnemer draagt zorg voor het sorteren van het verpakkingsmateriaal conform hetgeen gesteld in de Raamovereenkomst en met in achtneming van hetgeen overeengekomen in onderhavige overeenkomst.
- 16.6. Het hergebruikpercentage kunststoffen bedraagt voor iedere installatie gemiddeld (per jaar) minimaal **<Opgaaf percentage zoals genoemd op inschrijfformulier uit aanbieding van de marktpartij die opdracht gegund krijgt (minimaal 75%.)>**%. Het aandeel monostromen PE, PP, PET, LDPE (folies) conform hetgeen gesteld in de Raamovereenkomst dat voor hergebruik wordt afgenomen bedraagt minimaal 45% van de totale hoeveelheid materiaal conform de definitie van hergebruik, tenzij op grond van de Raamovereenkomst een hoger percentage is/wordt vastgesteld.

Artikel 17. Technische sorteeranalyses

- 17.1. Opdrachtnemer dient jaarlijks in dezelfde periode een technische sorteeranalyse per individuele opdrachtgever (batch) uit te voeren per ingezette sorteerinstallatie. Bedoeld wordt een batchgewijze sortering van een ingewogen hoeveelheid verpakkingsmateriaal waarbij de gewogen output deelstromen één op één terug te herleiden zijn naar de individuele opdrachtgever.
- 17.2. De technische sorteeranalyses zijn bedoeld ter vaststelling van de gemiddelde hoeveelheden kunststof, drankenkartons en blik die aanwezig zijn in het verpakkingsmateriaal:
- De gemiddelde hoeveelheden kunststof, drankenkarton en blik in een gescheiden inzamelsysteem voor kunststof verpakkingsafval wordt daarbij bepaald als resultaat van de gemiddelde (relatieve) aandelen kunststof, drankenkartons en blik gemeten

over de technische analyses als bedoeld in 17.11 van niet gecombineerd met drankenkartons en/of blik ingezameld kunststof verpakkingsafval in het desbetreffend jaar vermenigvuldigt met de totale hoeveelheid door (of namens) de opdrachtgever aangeboden niet gecombineerd met drankenkartons en/of blik ingezameld kunststof verpakkingsafval (input sorteerlocatie) uit dat jaar.

- De gemiddelde hoeveelheden kunststof, drankenkarton en blik in een gecombineerd inzamelsysteem voor kunststof verpakkingsafval wordt daarbij bepaald als resultaat van de gemiddelde (relatieve) aandelen kunststof, drankenkarton en blik gemeten over de technische analyses als bedoeld in 17.11 van gecombineerd met drankenkartons en/of blik ingezameld kunststof verpakkingsafval in het desbetreffend jaar vermenigvuldigt met de totale hoeveelheid door (of namens) de opdrachtgever aangeboden gecombineerd met drankenkartons en/of blik ingezameld kunststof verpakkingsafval (input sorteerlocatie) uit dat jaar.

17.3. Opdrachtnemer kan geen enkele rechten ontleen aan de uitkomsten van de technische sorteeranalyses anders dan voor het in artikel 17.2 bedoelde.

17.4. De rapportage van en over de uitgevoerde sorteeranalyses maakt deel uit van de jaarlijkse rapportage aan de opdrachtgever.

III.-D BEPALINGEN BETREFFENDE VERMARKTEN

Artikel 18. Vermarkten

18.1. De opdrachtnemer draagt zorg voor het binnen drie maanden vermarkten van alle stromen voortvloeiend uit het sorteerproces conform hetgeen gesteld in deze overeenkomst.

18.2. De gesorteerde stromen als bedoeld in lid 18.1 worden enkel aangeboden aan EN 15343 (of vergelijkbaar) gecertificeerde eindverwerkers die binnen (werkafspraken voortvloeiend uit) de Raamovereenkomst erkend worden als afzetkanalen voor hergebruik.

18.3. De opdrachtnemer draagt zorg voor een met weegbonnen gestaafde registratie van en rapportage over de hoeveelheden (gewichten) vermarkte deelstromen, een en ander conform hetgeen gesteld in Artikel 11n Artikel 11.

IV. FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 19. Prijzen en indexering

19.1. De door opdrachtgever verschuldigde vergoeding voor het op- en overslaan (prijspeil 1 januari 2015) bedraagt gedurende de looptijd van deze overeenkomst:

- € <tarief> per ton voor op- en overslaan van het verpakkingsmateriaal.

De vergoeding voor het op- en overslaan die de opdrachtgever hiervoor aan de opdrachtnemer verschuldigd is, wordt berekend als het product van de door opdrachtgever voor het op- en overslaan aan opdrachtnemer aangeboden tonnages verpakkingsmateriaal en het tarief per ton voor het op- en overslaan; de hoeveelheid voor het op- en overslaan aangeboden tonnages wordt door opdrachtnemer vastgesteld door weging op de sorteerlocatie.

19.2. De door opdrachtgever verschuldigde vergoeding voor het transporteren (prijspeil 1 januari 2015) bedraagt gedurende de looptijd

van deze overeenkomst:

- € <tarief> per ton voor transporteren van het verpakkingsmateriaal van de overslaglocatie naar de sorteerlocatie.

De vergoeding voor het transporteren die de opdrachtgever hiervoor aan de opdrachtnemer verschuldigd is, wordt berekend als het product van de door opdrachtgever aan opdrachtnemer voor het transporteren aangeboden tonnages verpakkingsmateriaal en het tarief per ton voor transport; de hoeveelheid voor het transporteren aangeboden tonnages wordt door opdrachtnemer vastgesteld door weging op de sorteerlocatie.

19.3. De door opdrachtgever verschuldigde vergoedingen voor sorteren (prijsspeil 1 januari 2015) bedragen gedurende de looptijd van deze overeenkomst:

- € <tarief> per ton gerealiseerd hergebruik kunststoffen;
- € <tarief> per ton gerealiseerd hergebruik drankenkartons;
- € <tarief> per ton gerealiseerd hergebruik blik.

De vergoeding voor sorteren die de opdrachtgever hiervoor aan de opdrachtnemer verschuldigd is, wordt berekend als het product van het betreffende gerealiseerd hergebruik van individuele opdrachtgever en het van toepassing zijnde tarief per ton.

19.4. De door opdrachtgever verschuldigde vergoedingen voor het vermarkten bedragen gedurende de looptijd van deze overeenkomst:

- voor kunststoffen (per ton gerealiseerd hergebruik kunststoffen): de vergoeding voor het vermarkten van kunststoffen zoals deze wordt vastgesteld conform de Raamovereenkomst; in het geval een negatieve vergoeding wordt vastgesteld, dient de opdrachtnemer de vergoeding aan opdrachtgever te voldoen.
- € <tarief> per ton gerealiseerd hergebruik drankenkartons;
- € <tarief> per ton gerealiseerd hergebruik blik.

De vergoeding voor vermarkten die de opdrachtgever hiervoor aan de opdrachtnemer verschuldigd is, wordt berekend als het product van het betreffende gerealiseerd hergebruik van individuele opdrachtgever en het van toepassing zijnde tarief per ton.

Het betreft een integrale vergoeding voor het vermarkten, inclusief de daarbij komende kosten zoals transport naar de verwerker.

19.5. De onkosten en opbrengsten verbonden aan de uitvoering van deze overeenkomst zijn in de vergoedingen in onderhavig artikel inbegrepen.

19.6. De tarieven voor op- en overslaan, transporteren en sorteren kunnen jaarlijks op 1 januari middels indexering worden aangepast. Hierbij geldt het volgende:

- a) De indexering voor het op- en overslaan en transporteren vindt plaats op basis van de afgeleide DienstenPrijns Indexcijfer (DPI) voor vervoer en opslag, zoals dat iedere maand wordt gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek.
- b) De indexering voor sorteren vindt plaats op basis van de afgeleide Consumenten Prijs Indexcijfer (CPI), zoals dat iedere maand wordt gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

De procentuele wijziging wordt op tienden nauwkeurig (één cijfer achter de komma) afgerond. De tarieven kunnen voor de eerste keer op 1 januari 2016 worden geïndexeerd.

19.7. De in artikel 19.1 en 19.2.1, 19.3.2, 19.4.3 en 19.4 genoemde tarieven mogen in ieder jaar niet hoger zijn dan de dan geldende vergoedingen zoals bedoeld in artikel 6 van de Raamovereenkomst en de tarieven per ton hergebruik voor sorteren en vermarkten drankenkartons en blik zijn nooit hoger dan het tarief per ton hergebruik kunststoffen.

19.8. Op het moment dat er een vergoeding voor drankenkartons wordt ingevoerd geldt dat het in artikel 19.3, 19.4.3 en 19.4 genoemde

daarvoor bedoelde tarief niet hoger mag zijn dan de daarvoor afgesproken vergoeding.

- 19.9. Opdrachtnemer maakt een aanpassing van tarieven als gevolg van a19.6 artikelen 119.79.6 en/of 19.7; deze dient ter goedkeuring vóór 1 oktober van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop per 1 januari de indexering in werking treedt aan opdrachtgever te worden voorgelegd.
- 19.10. Heffingen en belastingen op reststoffen en afvalwaterlozingen zijn in het tarief begrepen. Verhogingen of verlagingen van deze heffingen en belastingen alsmede nieuwe belastingen, heffingen en subsidies op verwerking van het afval, reststoffen en afvalwaterlozingen worden na goedkeuring door opdrachtgever in het tarief verrekend, met dien verstande dat de opdrachtnemer gehouden is de verschuldigdheid van heffingen en dergelijke zoveel mogelijk te voorkomen. Indien noodzakelijk kan de opdrachtgever hierbij een onafhankelijke deskundige aanwijzen voor een second opinion.
- 19.11. Indien opdrachtnemer tekortschiet in de nakoming van één of meer van de verplichtingen uit de overeenkomst en de opdrachtnemer – na schriftelijk in gebreke te zijn gesteld met een redelijke termijn voor nakoming – niet binnen de gestelde termijn alsnog naleving van de overeenkomst weet te realiseren, verbeurt de opdrachtnemer een direct opeisbare boete ter grootte van € 10.000,- per overtreding met een maximum van € 50.000,- per jaar. Het verbeuren van de boete laat het recht van opdrachtgever op vergoeding van de door opdrachtgever geleden schade onverlet.
- 19.12. Indien opdrachtgever na afloop van een kalender vaststelt dat opdrachtnemer het in artikel 16.6 bedoelde hergebruikpercentage gemiddeld genomen in dat jaar niet heeft gerealiseerd, verbeurt opdrachtnemer in afwijking van de in het voorgaande artikel vermelde boete aan opdrachtgever een direct opeisbare boete gelijk aan 10% van de jaarwaarde van de overeenkomst¹⁷ voor ieder procentpunt dat opdrachtnemer het in artikel 16.6 bedoelde hergebruikpercentage in dat jaar niet heeft gerealiseerd, onverminderd het recht van de opdrachtgever om daarnaast vergoeding te vorderen van de schade die zij daardoor heeft geleden. Het boetebedrag in dit artikellid telt niet mee in het in het voorgaand artikellid genoemde maximum.

Artikel 20. Facturering en betaling

- 20.1. De opdrachtnemer zendt opdrachtgever voor de 15e van elke maand een factuur over de voorafgaande maand. De facturen zullen tenminste de volgende gegevens bevatten: naam van de opdrachtnemer, factuurdatum, nummer van de opdracht, specificatie van de aangeleverde en gesorteerde hoeveelheden afvalstoffen, per soort, per dag en per vracht, betreffende afdeling en naam contactpersoon en btw.
- 20.2. Facturen dienen bij voorkeur digitaal verzonden te worden aan <email adres>.
Bij verzending van facturen per post: <adres gegevens>. Op verzoek van de opdrachtgever kunnen de facturen per post toegezonden te worden.
- 20.3. De opdrachtgever verplicht zich het bedrag van de door haar toegezonden facturen telkens binnen 30 dagen na verzending te voldoen. Bij overschrijding van de betalingstermijn is opdrachtnemer gerechtigd de wettelijke rente in rekening te brengen.

¹⁷ De jaarwaarde is de som van (de tarieven per ton voor overslag en transport als bedoeld in artikel 19 vermenigvuldigd met de hoeveelheid aangeboden verpakkingsmateriaal) en (de tarieven voor sorteren vermenigvuldigd met de hoeveelheid aangeboden verpakkingsmateriaal x het aangeboden hergebruikpercentage) per jaar.

V. EINDE OVEREENKOMST

Artikel 21. Opschorting en ontbinding (deel) van de overeenkomst

- 21.1. Indien één of meer bepalingen van de overeenkomst onverbindend zou(den) blijken te zijn, dan blijven de overige bepalingen van kracht.
- 21.2. Partijen verbinden zich om de niet-verbindende bepalingen te vervangen door bepalingen die wel verbindend zijn en (gelet op het doel en de strekking van deze overeenkomst) zo min mogelijk afwijken van de niet-verbindende bepalingen.
- 21.3. De opdrachtgever is gerechtigd de overeenkomst tussentijds per aangetekende brief te ontbinden, zonder dat de opdrachtgever, uit enigerlei hoofde gehouden is tot schadevergoeding van door de opdrachtnemer in dit verband met deze ontbinding geleden schade:
- Indien de opdrachtnemer jegens de opdrachtgever toerekenbaar tekortschiet in het nakomen van zijn verplichtingen onder de overeenkomst en de opdrachtnemer deze niet binnen een redelijke termijn na daartoe door de opdrachtgever te zijn aangemaand alsnog correct nakomt.
 - Indien de vergoedingen zoals bedoeld in artikel 6 van de Raamovereenkomst voor het voorliggend jaar nog niet zijn vastgesteld, of indien de Raamovereenkomst een wezenlijke wijziging in de verantwoordelijkheden kent.
 - Indien de vergoeding zoals bedoeld in artikel 6 van de Raamovereenkomst lager uitvallen dan de tarieven, inclusief indexering, zoals op Artikel 19 Artikel 19.
 - Indien binnen de Raamovereenkomst een vergoeding voor drankenkartons wordt vastgesteld en deze lager uitvalt dan de tarieven, inclusief indexering, zoals op Artikel 19 Artikel 19.
 - Afhankelijk van de vergoedingssystematiek zullen de tarieven worden omgerekend naar dezelfde eenheden als de basis voor de bijhorende vergoedingen die voortvloeien uit (onderhandelingen betreffende de uitwerking van) de Raamovereenkomst.
 - Met onmiddellijke ingang: indien de opdrachtnemer niet meer over de vereiste certificaten, vergunningen en/of ontheffingen beschikt.
 - Met onmiddellijke ingang: indien de opdrachtnemer niet meer voldoet aan de selectie-eisen en voorwaarden voor gunning als opgenomen in de aanbestedingsleidraad die onderdeel is van deze overeenkomst.
 - Met onmiddellijke ingang: ingeval van het faillissement van de opdrachtnemer of in het geval diens surseance van betaling wordt aangevraagd of ingeval van stillegging, liquidatie of overname of enige daarmee te vergelijken toestand van de onderneming van de opdrachtnemer.
- 21.4. De opdrachtgever is in hierboven genoemde gevallen tevens gerechtigd betalingsverplichting op te schorten en/of uitvoering van de werkzaamheden geheel of gedeeltelijk aan derden op te dragen, zonder dat de opdrachtgever ter zake tot enige schadevergoeding gehouden is, onverminderd eventuele aan de opdrachtgever verder toekomende rechten daaronder begrepen het recht van de opdrachtgever op volledige schadevergoeding. Deze bepaling is niet van toepassing op bullitpoint 2 tot en met 4 van artikel 21.3.
- 21.5. De opdrachtgever is overigens zonder meer, en zonder jegens de opdrachtnemer verplicht te zijn tot enige vorm van schadevergoeding, gerechtigd de overeenkomst met de opdrachtnemer met onmiddellijke ingang te beëindigen, indien op enig moment op grond van een onherroepelijke nationale of Europese uitspraak komt vast te staan dat één of meer in deze overeenkomst vervatte

afspraken in strijd zijn met de Europese of nationale aanbestedingsregelgeving en/of er onregelmatigheden kleven aan de aan het sluiten van deze overeenkomst voorafgegane aanbestedingsprocedure. Daarnaast heeft opdrachtgever het recht om de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden indien opdrachtgever onverhoopt uit hoofde van een door de Europese Commissie uitgebracht “met redenen omkleed advies” genoodzaakt is de overeenkomst te beëindigen.

Artikel 22. Toepasselijke recht en geschillen

22.1. Op deze overeenkomst is het Nederlands recht van toepassing. Alle geschillen, welke mochten ontstaan naar aanleiding van de onderhavige overeenkomst dan wel van nadere overeenkomsten, die daarvan het gevolg mochten zijn, zullen worden beslecht door de Rechtbank te **<plaats>**, tenzij dwingend recht anders bepaald.

Aldus overeengekomen en in **<aantal>**-voud ondertekend door:

Opdrachtgever :.....	Opdrachtnemer: Naam bedrijf :.....
Vertegenwoordigd door: Naam :.....	Vertegenwoordigd door: Naam :.....
Plaats :.....	Plaats :.....
Datum :.....	Datum :.....
Handtekening :.....	Handtekening :.....

COLOFON

UITGAVE

Dit rapport is opgesteld door KplusV organisatieadvies in opdracht van de NVRD.

NVRD
Postbus 1218
6801 BE Arnhem
www.nvrd.nl

KplusV organisatie-
advies
Postbus 60055
6800 JB Arnhem
www.kplusv.nl

© NVRD 2014

Vormgeving: Zwietart.nl

Foto titelblad: Jan de Vries

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, foto-kopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van de NVRD.

KONINKLIJKE VERENIGING VOOR
AFVAL- EN REINIGINGSMANAGEMENT

WTC Arnhem
Nieuwe Stationsstraat 10
Postbus 1218, 6801 BE ARNHEM
+31 (0) 88 377 0000
post@nvr.nl
www.nvr.nl